

4. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα, σήμερα, ημέρα Δευτέρα, 17 Ιουνίου 1996 και ώρα 18.00, συνεδρίασε, στην Αίθουσα 150 (1ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της “Βουλής των Εφήβων”, υπό την Προεδρία του Βουλευτή κ. Βασιλείου Μπρακατσούλα, Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του θέματος “Κοινωνικές Υποθέσεις” της “Σύνθεσης Κειμένων” των μαθητών, που πήραν μέρος στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων, 1995 - 1996”.

Στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της “Βουλής των Εφήβων” συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Ειρήνη Αϊβαλιώτου (Ν. Λέσβου), Αγγελική Ακριβού (Ν. Βοιωτίας), Δέσποινα Αυλογιάρη (Ν. Κοζάνης), Βασιλική Βασιλάκη (Ν. Μεσσηνίας), Ευγενία Βασιλοπούλου (Ν. Μεσσηνίας), Παυλίνα-Αλεξία Βερούκη (Α' Αθηνών), Αγγελική Γαλανοπούλου (Α' Αθηνών), Σοφία Γαλή (Ν. Φλώρινας), Ακριβή -Αναστασία Γκότση (Ν. Αργολίδας), Παναγιούλα Δελεστάθη (Ν. Κορινθίας), Μαρία Δημάκη (Ν. Κορινθίας), Δημήτριος Δημητριάδης (Ν. Ροδόπης), Ελένη Δρικουδή (Β' Θεσσαλονίκης), Γεωργία Ζουμπουλίδου (Ν. Δράμας), Κασσιανή Ζώη (Ν. Ιωαννίνων), Ηλίας Ηλιόπουλος (Ν. Ηλείας), Πρεσβεία Ιωαννίδου (Ν. Κιλκίς), Χαριτίνη Καλλιντζοπούλου (Β' Αθηνών), Νικολίνα Καρεφυλάκη (Ν. Χανίων), Κανέλια Καρτάλου (Α' Αθηνών), Χριστίνα Κολλόκα (Α' Αθηνών), Ασημίνα Κορδοπούρη (Ν. Ηλείας), Κοκκώνη Κουβαλάκη (Ν. Λέσβου), Μαρία Κουνάδη (Α' Πειραιώς), Ολυμπία Κρεμμύδα (Β' Αθηνών), Βαρθάρα Κρητίδου (Ν. Πέλλας), Ελισάβετ Μακρυνίκα (Ν. Καρδίτσας), Βασιλική Μαλιώρα (Ν. Τρικάλων), Νικόλαος Μαρκάκος (Α' Πειραιώς), Ευαγγελία Μητρογιάννη (Ν. Πρέβεζας), Αργυρώ Μιχάλη (Ν. Βοιωτίας), Ζωή Μιχαλοπούδη (Ν. Χαλκιδικής), Παγώνα Μούτσιου (Ν. Φθιώτιδας), Παναγιώτης Μπαλτζής (Ν. Σερρών), Λάμπρος Μπόμπορης (Ν. Άρτας), Ζαμπία Μπραουδάκη (Ν. Αχαΐας), Αντώνιος Ντατζόπουλος (Α' Αθηνών), Μαρία Ξενάκη (Α' Θεσσαλονίκης), Μαρία Παναγιωτίδου (Ν. Λάρισας), Ελένη Πάνου (Ν. Κερκυράς), Γεώργιος Παπαδημητράκης (Β' Αθηνών), Ζήσης Πάτσικας (Ν. Ημαθίας), Σέβη Πεφάνη (Ν. Μεσσηνίας), Ανθήπη Ρίκου (Ν. Μεσσηνίας), Κυριακή Στάθουλη (Ν. Καβάλας), Αντωνία Σταθοπούλου (Α' Αθηνών), Σμαραγδή Στεφανή (Ν. Ημαθίας), Τριανταφυλλιά - Μαρία Σταθάκη (Ν. Μαγνησίας), Ουρανία Τζιμούλη (Ν. Καστοριάς) και Δημήτριος Φλώρος (Ν. Δράμας).

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και έδωσε το λόγο στον Εισηγητή κ. Δημήτριο Δημητριάδη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ (Εισηγητής - Ν. Ροδόπης):

Ο ρατσισμός θεωρείται ως ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της Ελληνικής Κοινωνίας.

Ο ρατσισμός διακρίνεται: σε κοινωνικό, φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, πολιτικό, πολιτισμικό, ακόμη και ταξικό.

Θύματα του ρατσισμού είναι συνήθως: μειονότητες κάθε είδους, άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλοδαποί και λαθρομετανάστες, κυρίως Αλβανοί, ομοφυλόφιλοι, φορείς AIDS, ναρκομανείς, πρώην φυλακισμένοι κ.λπ..

Μεγάλη σημασία δίδεται στο ρατσισμό εναντίον των τσιγγάνων, που θεωρείται και μία από τις βασικές αιτίες των δυσκολιών κοινωνικής ενσωμάτωσης της κατηγορίας αυτής.

Επίσης, ρατσιστικές στάσεις διαπιστώνονται: έναντι των γυναικών, έναντι των λιγότερο εμφανίσιμων ατόμων, αλλά και έναντι των επαρχιωτών.

Ως βασικές αιτίες του διαδεδομένου αυτού φαινομένου θεωρούνται: Η έλλειψη παιδείας και ανθρωπιστικής μόρφωσης των φορέων των ρατσιστικών προκαταλήψεων, η ανεργία και η κακή οικονομική κατάσταση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού, ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας της ελληνικής κοινωνίας, οι μεγάλες διακρίσεις μεταξύ φτωχών και πλουσίων. Τα Μ.Μ.Ε. συμβάλλουν στη διάδοση και εμπέδωση ρατσιστικών προκαταλήψεων, ιδιαίτερα εναντίον των ξένων, των μεταναστών και των μειονοτήτων.

Προτάσεις για την καταπολέμηση του ρατσισμού:

Συνεχής επαφή και γνωριμία με τους άλλους. Παιδεία, πληροφόρηση, συζητήσεις, διαλέξεις. Μεγάλη η ευθύνη της Πολιτείας, του σχολείου, της Εκκλησίας και των Μ.Μ.Ε. προ πάντων, όμως, της οικογένειας.

Να κάνουμε έμπρακτη την αλληλεγγύη μας με τα θύματα των ρατσιστικών προκαταλήψεων -Μεγάλη η ευθύνη των νέων ανθρώπων για την καταπολέμηση του ρατσισμού.

Ανάγκη οικονομικής και ηθικής στήριξης των θυμάτων του ρατσισμού -Εξίσωση αλλοδαπών στα δικαιώματα- Ποινική δίωξη των ρατσιστών.

Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην ενεργοποίηση των πνευματικών ανθρώπων, στην ευθύνη του σχολείου και της Εκκλησίας και στην ανάγκη, τα Μ.Μ.Ε. να προβάλλουν αντιρατσιστικές εκπομπές.

Διαπροσωπικές σχέσεις, οικογένεια (χάσμα γενεών, φιλία)

Γενικά υπάρχει μεγάλος προβληματισμός για το επίπεδο και την ποιότητα των διαπροσωπικών σχέσεων. Στο επίκεντρο του

προβληματισμού είναι οι σχέσεις στην οικογένεια, μεταξύ των ανθρώπων γενικά, αλλά και μεταξύ των νέων.

Οι αιτίες που προκαλούν αυτή την κρίση στις διαπροσωπικές σχέσεις είναι πολλές. Πολύ συχνά αναφέρονται: Ανεπάρκεια γονέων να ανταποκριθούν στο ρόλο τους, αρνητικά κοινωνικά πρότυπα στην οικογένεια, στο σχολείο, στην Πολιτεία κ.λπ..

Η ένταση της καταναλωτικής συμπεριφοράς επιτείνει την κρίση στις ανθρώπινες σχέσεις.

Μοναξιά, έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ των γονέων αλλά και μεταξύ των νέων, οικογενειακές συγκρούσεις, αδιαφορία του ενός για τον άλλο, εγωϊστικές και ατομιστικές στάσεις και συμπεριφορές. Αστυφιλία, καταναλωτισμός, αβέβαιο μέλλον, έλλειψη ηθικών αξιών, χαλαροί οικογενειακοί δεσμοί, άνηση ανάπτυξη του υλικού και πνευματικού μας πολιτισμού.

Το χάσμα των γενεών είναι πιο έντονο στην επαρχία, όπου οι γονείς παραμένουν προσκολλημένοι σε παραδοσιακούς τρόπους αγωγής.

Τους νέους τους φοβίζει το μέλλον. Πιστεύουν, ότι ζουν σε μία κοινωνία επικίνδυνη, χωρίς αξίες και ιδανικά. Κατηγορούν την πολιτική ηγεσία για αμοραλισμό, καταχρήσεις, αυθαιρεσίες κ.λπ..

Προτάσεις για τη βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων:

Να αποκατασταθεί η επικοινωνία μεταξύ νέων και ενηλίκων γονέων και παιδιών, δασκάλων, μαθητών και των νέων μεταξύ τους.

Να υπερισχύει το κοινωνικό του ατομικού. Περισσότερος ελεύθερος χρόνος και καλύτερη αξιοποίησή του.

Ψυχολόγοι στα σχολεία -περισσότερα αθλητικά και πολιτιστικά κέντρα.

Πολιτικοποίηση, όχι κομματικοποίηση των μαθητών.

Ενθάρρυνση ανθρωπιστικών πρωτοβουλιών. Να παίρνουν οι μεγάλοι πιο σοβαρά τους νέους.

Μεγάλη η σημασία της Παιδείας, που πρέπει να είναι περισσότερο ανθρωποκεντρική.

Σημαντικός ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. για την άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου.

Μεγάλη σημασία δίδεται στη Βουλή των Εφήβων. Προτείνεται να γίνει θεσμός με διάρκεια, προβάλλεται μάλιστα η άποψη, η Βουλή των Εφήβων να λειτουργεί παράλληλα με τη Βουλή των Ελλήνων.

Εργασία-επαγγελματικός προσανατολισμός-ανεργία.

Τους νέους και τις νέες απασχολεί πολύ η μελλοντική επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Αντιμετωπίζουν με δέος το ενδεχόμενο της ανεργίας, γεγονός που από τώρα τους γεμίζει με φόβους και άγχη. Δίνουν μεγάλη σημασία στην εργασία, της οποίας τα αποτελέσματα θεωρούν ευεργετικά για την ίδια τους τη ζωή και την ψυχική τους ισορροπία.

Οι αιτίες που προκαλούν τις δυσκολίες πρόσβασης στην αγο-

ρά εργασίας είναι: Ο ελλιπής επαγγελματικός προσανατολισμός και η αδυναμία της πολιτικής να κατευθύνει τους νέους σε επαγγέλματα με μέλλον.

Καταγγέλλεται η απαξίωση της χειρωνακτικής εργασίας και γενικά της τεχνικής εκπαίδευσης προς όφελος των επαγγελμάτων του τριτογενούς, εν γένει, τομέα.

Καταδικάζεται η “πτυχιολατρία των γονέων”.

Η αστυφιλία από τη μία και η εγκατάλειψη της υπαίθρου από την άλλη συρρικνώνουν την αγορά εργασίας για τους νέους. Η “πολυθεσία” και το “ρουσφέτι” επιδεινώνουν την, έτσι και αλλιώς, άσχημη κατάσταση.

Η τεχνολογική πρόοδος καταργεί θέσεις εργασίας, δημιουργεί, όμως, και νέες. Η Πολιτεία και το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να προετοιμάζουν τους νέους για να ανταποκριθούν στην πρόκληση των νέων τεχνολογιών.

Επιπλέον αιτίες θεωρούνται: Η μείωση της βιομηχανικής παραγωγής, η επικράτηση των μονοπωλίων, οι λαθρομετανάστες, το αυξημένο όριο συνταξιοδότησης, η έλλειψη εξειδίκευσης, ο κορεσμός επαγγελμάτων.

Το Κράτος δεν έχει οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική, παρατηρείται έλλειψη αξιοκρατικών κριτηρίων στους διαγωνισμούς-ρουσφέτι.

Προτάσεις για την εργασία και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Σωστός σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός - αξιοκρατία - κατάργηση πολυθεσίας. Ίδρυση Τεχνικών Λυκείων και Σχολών. Ενίσχυση Γεωργίας και παραμεθορίων περιοχών, κίνητρα στους βιομήχανους για επενδύσεις, πρόωρη συνταξιοδότηση, βελτίωση Παιδείας, μείωση μεταναστών, ελάττωση χρόνου εργασίας, ενίσχυση Τουρισμού, αξιοποίηση παραγωγικών δομών κατά περιφέρεια (π.χ. γούνα στο Νομό Καστοριάς κ.λπ.). Επιστημονικές ιχθυοκαλλιέργειες, κτηνοτροφία, στροφή στις αγορές της Ανατολικής Ευρώπης, κίνητρα παραμονής στην επαρχία.

Οι ευθύνες αποδίδονται προ πάντων στο Κράτος. Οι νέοι γνωρίζουν τη δομική υφή της κρίσης στην αγορά εργασίας και φοβούνται για το μέλλον τους. Είναι επηρεασμένοι πολύ από τα Μ.Μ.Ε. και νομίζουν, ότι οι μετανάστες τους παίρνουν την εργασία. Επίσης, έχουν την εντύπωση, ότι το πρόβλημα λύνεται με τη μείωση του χρόνου εργασίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πρέπει να σας πω, ότι η Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, στην οποία σήμερα συμμετέχετε, επεξεργάζεται νομοσχέδια ή επιλαμβάνεται της συζήτησης θεμάτων, που έχουν σχέση με την υγεία, την πρόνοια, την κοινωνική ασφάλιση, την εργασία, την ανεργία, τις επικοινωνίες και τις συγκοινωνίες. Με αυτά τα Υπουργεία ασχολείται η Επιτροπή μας. Άλλες Επιτροπές ασχολούνται με αντικείμενα άλλων Υπουργείων. Γι' αυτό και το θέμα το οποίο θα αναπτύξετε αναφέρεται σ' αυτό το φάσμα των θεμάτων της Επιτροπής μας. Είναι κοινωνικός

ρατσισμός - ανθρωπισμός.

Όπως γίνεται σε κάθε συζήτηση στις Διαρκείς Επιτροπές και στη δική μας το θέμα θα αναπτύξει ο Εισηγητής κ. Δ. Δημητριάδης, ο οποίος δικαιούται να μιλήσει για 10'. Στην Επιτροπή των μεγάλων, βέβαια, υπάρχει ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας και οι Ειδικοί Αγορητές του Κ.Κ.Ε. και της Πολιτικής Άνοιξης. Εδώ, επειδή δεν έχουμε αυτή τη διάταξη των κομμάτων, έχουμε μόνο τον Εισηγητή κ. Δημητριάδη. Στην διάρκεια της ομιλίας του κ. Δημητριάδη, η οποία θα είναι 10', όλες και όλοι από εσάς, όσοι θέλετε, μπορείτε σηκώνοντας το χέρι ή λέγοντας το όνομά σας μετά το τέλος της Εισήγησης, να ζητήσετε το λόγο, για να εγγραφείτε ομιλητές. Θα μιλήσετε κατά τη σειρά της εγγραφής σας 5'. Ο κ. Δημητριάδης έχει το λόγο, για να συνεχίσει την Εισήγησή του.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ (Εισηγητής - Ν. Ροδότης):

Το τέταρτο θέμα αφορά τα ναρκωτικά, τη βία, την εγκληματικότητα, το AIDS και το φανατισμό.

Εκείνο το οποίο απασχολεί σε μεγάλο βαθμό τους νέους, είναι η διάδοση των ναρκωτικών στα σχολεία. Οι προτάσεις που κάνουν συγκλίνουν, ανεξάρτητα περιοχής, ενώ αίσθηση προκαλεί η διάδοση των ναρκωτικών σε μικρές κοινότητες.

Οι αιτίες, που προκαλούν αρνητικές συμπεριφορές μεταξύ των νέων, είναι το συναίσθημα φόβου μπροστά στο μέλλον, το στρες, στο οποίο οι νέοι υπόκεινται, η αδιαφορία των οικείων τους, αλλά και του περιβάλλοντός τους. Επίσης, αναφέρονται ως αιτίες, η έλλειψη πληροφόρησης, η μοναξιά, η διάθεση επίδειξης, η ανωριμότητα, ο μιμητισμός, η αναζήτηση ταυτότητας, η άγνοια των κινδύνων.

Τη βία και την εγκληματικότητα, γενικά, τις προκαλούν: η πολιτική και η κοινωνική αστάθεια, ο πολιτικός και ιδεολογικός φανατισμός, η έκπτωση αξιών, η ανεργία και η επίδραση των Μ.Μ.Ε.. Επίσης, η έλλειψη αγωγής από το σχολείο και την οικογένεια. Η επικράτηση του “νόμου της ζούγκλας” στην κοινωνία γεμίζει τους πολίτες και, ιδιαίτερα, τους νέους με αισθήματα ανασφάλειας.

Το AIDS, οι νέοι και οι νέες, το αντιμετωπίζουν με δέος. Το θεωρούν τη μάστιγα της εποχής. Η ραγδαία του εξάπλωση οφείλεται στην άγνοια των αιτιών που το προκαλούν, αλλά και στην έλλειψη σεξουαλικής αγωγής στα σχολεία.

Για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, της βίας, της εγκληματικότητας κ.λπ., έχουμε προτάσεις. Λόγω της αμεσότητας του προβλήματος και της έντασης, με την οποία οι νέοι και οι νέες βιώνουν τους κινδύνους από τα ναρκωτικά, τη βία, την εγκληματικότητα και το AIDS, η ανάγκη που προβάλλεται είναι η ενημέρωση στο σχολείο, οι αυστηρές ποινές στους εμπόρους, η προστασία των σχολείων και των χώρων συνάντησης της νεολαίας, η κατανόηση για τους χρήστες, τα κέντρα αποτοξίνωσης, τα προγράμματα επανένταξης των αποθεραπευμένων και τα προγράμματα “μεθαδόνης”. Καθοριστικός, στο σημείο αυτό,

θεωρείται ο ρόλος των Μ.Μ.Ε., αλλά και του αθλητισμού.

Η βία και η εγκληματικότητα θα πρέπει να καταπολεμηθούν με τη λήψη αυστηρών αστυνομικών μέτρων, αλλά και με την παιδεία, τα προγράμματα ευρέσεως εργασίας, την κατάρτιση των διακρίσεων. Επίσης, χρειάζεται καλά οργανωμένο σωφρονιστικό σύστημα για την επανένταξη των πρώην φυλακισμένων. Οι νέοι ζητούν πληροφόρηση για το AIDS. Σεξουαλική αγωγή, κατανόηση και αγάπη για τους φορείς και απόρριψη της κατάστασης αποκλεισμού στην οποία είναι καταδικασμένοι.

Το πέμπτο θέμα περιλαμβάνει την υγεία, τα νοσοκομεία, την κοινωνική πρόνοια, τους άστεγους, την πορνεία και τις εκπτώσεις.

Εκείνο που επαναλαμβάνεται, ως παρατήρηση των νέων, είναι η κακή κατάσταση των νοσοκομείων και γενικά, της παρεχόμενης από το κράτος περίθαλψης. Επίσης, συχνά γίνεται αναφορά στη στάση των γιατρών και στα “φακελάκια”, γεγονός που οι ίδιοι οι νέοι, μάλλον, δεν γνωρίζουν από προσωπικές εμπειρίες.

Συχνές είναι οι αναφορές στην κακή κοινωνική πρόνοια για τους αγρότες, όπως, επίσης, για τους συνταξιούχους και ηλικιωμένους. Οι αιτίες που προκαλούν την κακή κατάσταση στον τομέα της υγείας ανάγονται, όλες σχεδόν, στην έλλειψη κρατικής πολιτικής. Το ΕΣΥ παρουσιάζει ελλείψεις, ενώ οι ασθενείς αντιμετωπίζονται άνισα. Οι γιατροί δεν σέβονται τον όρκο τους.

Οι άστεγοι κατακλύζουν τις πόλεις, η κατάστασή τους είναι τραγική, αλλά η Πολιτεία αδρανεί.

Η πορνεία αντιμετωπίζεται, ως δυσάρεστο κοινωνικό φαινόμενο και η Ελλάδα, ως διεθνές κέντρο σωματεμπορίας ανηλίκων (εμπόριο βρεφών).

Τα μολυσμένα τρόφιμα που κυκλοφορούν στην αγορά, αποτελούν μεγάλο κίνδυνο για την υγεία.

Σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας το πρόβλημα της υγείας, λόγω ελλείψεως και ιατρικών κέντρων, είναι πολύ οξύ. Η μεταφορά ασθενών σε νοσοκομεία του κέντρου είναι προβληματική. Τονίζεται η έλλειψη προσωπικού στα νοσοκομεία της επαρχίας. Οι γιατροί πρέπει να αμείβονται καλά για να μπορούν και να προσφέρουν.

Οι προτάσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων Υγείας, που κατατίθενται, αναφέρονται περισσότερο στη βελτίωση της παρεχόμενης από το Κράτος περίθαλψης και είναι: Εκσυγχρονισμός νοσοκομείων, πρόσληψη προσωπικού, φροντίδα της επαρχίας και των παραμεθωρίων περιοχών. Τα “φακελάκια”, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται από τη δικαιοσύνη με αυστηρότητα.

Για τους άστεγους προτείνονται προγράμματα στέγασης και προσφοράς εργασίας. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην εκμετάλλευση των παιδιών.

Η πορνεία πρέπει να καταπολεμηθεί με τη διαφώτιση, την

παιδεία, αλλά και την κατανόηση. Βλάπτει η κοινωνική περιθωριοποίηση.

Στην έγκυο έφηβο χρειάζεται η συμπαράσταση της οικογένειάς της. Οι ανήλικοι πρέπει να προστατεύονται μπροστά στο δίλημμα, να σκοτώσουν ή να πουλήσουν το παιδί.

Η Πολιτεία, θα πρέπει να εφαρμόσει προγράμματα για τις ανύπαντρες μητέρες.

Έκτο θέμα είναι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Η έλλειψη σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης από την οικογένεια και το σχολείο γίνεται έντονα αισθητή. Οι νέοι και οι νέες υποστηρίζουν, ότι πολλά λάθη και ατυχήματα (γάμοι εφήβων, ανύπαντρες μητέρες, εκτρώσεις, ασθένειες κ.λπ.), θα μπορούσαν να αποφευχθούν με την κατάλληλη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση.

Έβδομο θέμα είναι η ισότητα των φύλων. Διαπιστώνεται η άνιση αντιμετώπιση των γυναικών. Η υποδεέστερη θέση της γυναίκας στην ελληνική κοινωνία αποδίδεται σε προκαταλήψεις και οικονομικούς λόγους. Τονίζεται η ιδιαιτερότητα της γυναίκας, ο ρόλος της στην οικογένεια και την κοινωνία και υπογραμμίζεται το “μεγαλείο της μητρότητας”. Προτείνεται η νομική εξίσωση άντρα - γυναίκας και η κατάργηση αναχρονιστικών θεσμών. Ζητείται η υποχρεωτική στράτευση των γυναικών και η ανατροφή των παιδιών να γίνεται χωρίς διάκριση φύλου. Η γυναίκα πρέπει να συμμετέχει στα κοινά και να διεκδικεί δυναμικά τα δικαιώματά της.

Όγδοο θέμα είναι η ζωοφιλία και τα αδέσποτα σκυλιά. Εντύπωση προκαλεί η συχνή αναφορά στην κακοποίηση των ζώων, στην έλλειψη μέτρων προστασίας των ζώων γενικά. Στιγματίζεται η συμπεριφορά των Ελλήνων, ιδιαίτερα απέναντι στα αδέσποτα σκυλιά, και ζητείται από την Πολιτεία να πάρει μέτρα.

Επίσης, γίνεται αναφορά σε τελειώς ειδικά θέματα, όπως είναι: τα αεροδρόμια, οι μεταφορές, ο σατανισμός, οι καταλήψεις, τα τροχαία ατυχήματα, το ψυχιατρείο Λέρου και το κάπνισμα.

Τα προσωρινά συμπεράσματα είναι, ότι οι νέοι και οι νέες μας διακρίνουν παντού την απουσία της πολιτείας. Το Κράτος θεωρείται υπεύθυνο για την ύπαρξη και την ένταση των προβλημάτων. Γι' αυτό και οι προτάσεις λύσεων, που καταθέτουν, απευθύνονται στο κράτος. Ευθύνες, επίσης, καταλογίζονται και στα Μ.Μ.Ε.. Στους ενήλικες καταλογίζουν άγνοια ή έλλειψη ενδιαφέροντος για τα προβλήματα των νέων. Πολλές φορές τους κατηγορούν, ότι δεν ασχολούνται, όσο θα έπρεπε, μαζί τους. Ιδιαίτερα, οι νέοι και οι νέες της επαρχίας παραπονούνται για την αδυναμία των γονέων να καταλάβουν τα προβλήματα τους.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλούν: Οι συχνές αναφορές στο ρατσισμό σε βάρος των τσιγγάνων, ο φόβος απέναντι στην ανεργία, η αίσθηση των ελλείψεων του εκπαιδευτικού μας συστήματος, η συνεχής επίκληση της έλλειψης ελεύθερου χρόνου, ο τρόπος που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα των ναρκωτικών και οι προτάσεις αντιμετώπισής του και το δέος απέναντι στα Μ.Μ.Ε,

που, ενώ τους αποδίδουν την ευθύνη για πολλά προβλήματα, εν τούτοις θεωρούν απαραίτητη τη συμβολή τους για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων, της άγνοιας και της αμάθειας.

Ανησυχία προκαλούν: Η συνεχής αναφορά στους ξένους, στους μετανάστες, στους πρόσφυγες, ως μιας από τις αιτίες της ανεργίας. “Το ξένο εργατικό δυναμικό εμποδίζει τους ντόπιους να βρουν δουλειά”. Γι' αυτό: “Εργασία στους Έλληνες και όχι στους αλλοδαπούς”.

Η διάδοση των ναρκωτικών στην επαρχία: “Από τους 2.000 κατοίκους του χωριού μας οι 200 - 300 είναι χρήστες”. Η απειλή: “Τι έκανε η Ελλάδα για μένα, ώστε να κάνω κάτι κι εγώ γι' αυτήν;”

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, ελπίδα προκαλεί η καταδίκη της αναξιοκρατίας και του ρουσφετιού.

Προτασηή μας είναι, “Η Βουλή των Εφήβων”, να λειτουργήσει σε μόνιμη βάση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Β. ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Αντίπη Ρίκου έχει το λόγο.

ΑΝΘΙΠΠΗ ΡΙΚΟΥ (Ν. Μεσσηνίας): Θα ήθελα να μιλήσω για την ισότητα των δύο φύλων.

Η ανάγκη και μόνο για τη συζήτηση ενός τέτοιου θέματος, αποδεικνύει, ότι υπάρχει έντονα αυτό το πρόβλημα. Άλλωστε αυτό το αποδεικνύει και η ανάγκη ύπαρξης γιορτής της γυναίκας κ.α.. Εδώ θα ήθελα να προσθέσω, ότι, αν και υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο, η ανισότητα κυριαρχεί.

Το πρόβλημα είναι κυρίως έντονο στη διάκριση των επαγγελματιών, τα οποία διακρίνονται σε καθαρά γυναικεία και καθαρά αντρικά. Δηλαδή, είναι δύσκολο να βρούμε γυναίκες, που να έχουν υψηλόβαθμες θέσεις.

Οπότε το ζητούμενο είναι, να καταργηθούν αυτοί οι προκαθορισμένοι ρόλοι, που θέλουν τον άνδρα δυνατό και στη γυναίκα αποδίδουν επαγγέλματα, που είναι ποιοτικά κατώτερα. Της προσδίδουν στοργικότητα και το χαρακτηριστικό είναι, ότι της αφαιρούν τη δυνατότητα να κάνει κάτι άλλο. Άλλωστε η κοινή γνώμη, δεν μπορεί να δεχθεί εύκολα, μη αποδοχή αυτών των ρόλων, που έχουν ήδη καθορισθεί.

Αποτέλεσμα αυτών είναι να λαβώνεται το κοινωνικό σύνολο, να βγαίνει πληγωμένος ο ίδιος ο πολιτισμός, γιατί στερείται την προσφορά της γυναίκας, αλλά και του άνδρα σε άλλους τομείς, αφού τους έχει προκαθορίσει σε στενά όρια.

Το ζητούμενο είναι, να έχουμε την προσέγγιση και των δύο φύλων σε όλα τα επαγγέλματα και τη γυναικεία παρουσία γενικότερα.

Εδώ θα πρέπει να προσεχθεί, ότι κυρίως στον πολιτικό χώρο, υπάρχει ελλιπής αντιπροσώπηση του γυναικείου φύλου και ότι θα πρέπει να διαφυλάξουμε την πρόσφατα κεκτημένη ψήφο μας, αλλά εδώ θα πρέπει να προσεχθεί, ότι απλώς η ψήφος δεν σημαίνει, ότι έχουμε και μία ενεργό συμμετοχή. Αυτή θα πρέπει να υπάρξει με την ισοδύναμη παρουσία των γυναικών μέσα στο Κοινοβούλιο, γιατί είναι φανερό, ότι όταν υπάρχει περιο-

ρισμός της γυναίκας στο Κοινοβούλιο, συγχρόνως υπάρχει και περιορισμός της Δημοκρατίας.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό, ότι δεν εννοούμε σε καμία περίπτωση ομοιότητα των δύο φύλων, γιατί η φύση ήδη έχει διαχωρίσει το αρσενικό από το θηλυκό, οπότε κάτι τέτοιο είναι ανέφικτο. Όμως, η ισότητα είναι απαραίτητη.

Θα δούμε, πώς θα κατορθωθεί αυτό. Το σχολείο μπορεί να προσφέρει πολλά και ήδη ένα σημαντικό πρώτο βήμα έχει γίνει, με την ίδρυση των μεικτών σχολείων. Αυτή η προσπάθεια θα πρέπει να συνεχιστεί. Τα Μ.Μ.Ε., και ιδίως η διαφήμιση, δεν θα πρέπει να εγκλωβίζει τη γυναίκα σε στείρα πρότυπα. Δηλαδή, δεν θα πρέπει από τη μία μεριά να προβάλλει τη γυναίκα ως νοικοκυρά ή ως κάποιο όμορφο μοντέλο και τον άνδρα ως επιχειρηματία δυνατό. Θα πρέπει να υπάρξει κάποιο γενικό τερο πλαίσιο σ' αυτό.

Επίσης, πιστεύω, ότι είναι απαραίτητο να υπάρξει μία θεσμοθετημένη αναλογία των γυναικών στο Κοινοβούλιο. Ακόμα, θα πρέπει να προσέξουμε να γίνεται αισθητή η γυναικεία παρουσία στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, το Κράτος από τη μεριά του θα πρέπει να μεριμνήσει για τις εργαζόμενες μητέρες, ώστε να αντεπεξέλθουν στους τρεις ρόλους που έχουν, της νοικοκυράς, της εργαζόμενης γυναίκας και της μητέρας βεβαίως. Δηλαδή, θα πρέπει να υπάρξουν κάποιοι παιδικοί σταθμοί, ώστε να αφήνουν εκεί τα παιδιά τους και από την άλλη να παροτρύνουν τους εργοδότες και να τους δίνουν κίνητρα, ώστε να προσλαμβάνουν γυναίκες και να μην είναι τα παιδιά κάποιοι ανασταλτικός παράγοντας.

Τέλος, πιστεύω, ότι με το συνδυασμό όλων αυτών των προηγούμενων, αλλά κυρίως με τη συνειδητοποίηση, που πρέπει να υπάρξει από όλους μας για την ισότητα των δύο φύλων, θα επιτευχθεί αυτό. Η γυναίκα θα πρέπει δυναμικά να διεκδικήσει τα δικαιώματά της, γιατί θα πρέπει να αντιληφθούμε, ότι δεν είναι υπεράνθρωπος κάποιος, που περιφρονεί μία ομάδα συνανθρώπων του, αλλά είναι υπάνθρωπος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Αγγελική Γαλανοπούλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ (Α' Αθηνών): Θα ήθελα να αναφερθώ σε θέματα, όπως το AIDS, τα ναρκωτικά, τα νοσοκομεία και τα αδέσποτα ζώα.

Όσοι πάσχουν από AIDS και όσοι κάνουν χρήση ναρκωτικών δεν έχουν διαφορά από τους άλλους ανθρώπους. Θα έπρεπε οι άνθρωποι αυτοί να μπορούν να προσλαμβάνονται σε κάποιες εταιρείες χωρίς να έχουν κατώτερη θέση. Δεν θα έπρεπε να κατακρίνονται από τους υπόλοιπους και να αντιμετωπίζονται με προκαταλήψεις.

Όσον αφορά τα νοσοκομεία, θα ήθελα να πω, ότι οι χώροι τους δεν είναι όσο πρέπει προσεγμένοι. Επίσης, οι εργαζόμενοι σ' αυτό τον τομέα δεν δίνουν αισιόδοξα μηνύματα και ελπίδες στους ασθενείς. Για να καλυτερεύσει αυτή η κατάσταση, θα μπορούσαν να διακοσμηθούν οι τοίχοι των νοσοκομείων,

να προσληφθούν κάποια άτομα για να προσφέρουν ψυχαγωγία στους ασθενείς και τα δωμάτια να μην είναι τόσο καταθλιπτικά.

Όσον αφορά στα αδέσποτα ζώα, η μεταχείρισή τους θα έπρεπε να είναι καλύτερη. Ένας από τους λόγους, που έχουμε τόσο πολλά αδέσποτα, είναι ότι ορισμένοι παίρνουν ένα ζωάκι σπίτι τους και όταν γεννήσει το πετάνε στο δρόμο. Προτείνω να δημιουργηθούν κάποιοι χώροι για τη στέγαση αυτών των ζώων, ώστε να μη τριγυρνάνε στους δρόμους.

Όσον αφορά την ισότητα των δύο φύλων, δεν νομίζω, ότι θα πρέπει να εξομοιωθούν οι διαφορές των ανδρών και των γυναικών. Να έχουν τα δικά τους δικαιώματα και ο άνδρας να μη θεωρεί τον εαυτό του ανώτερο από τη γυναίκα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας ενημερώσω, ότι όσοι αισθάνεσθε την ανάγκη, να κάνετε κάποιες προτάσεις για να γίνουν νόμοι ή να αποτελέσουν μέλημα της πολιτείας, θα πρέπει να τις διατυπώσετε γραπτώς.

Το λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Παπαδημητράκης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ (Β' Αθηνών): Όσον αφορά τα θέματα, που έθιξε η συνάδελφος, και μεν έχουν βάση, αλλά πιστεύω, ότι άλλα είναι τα πιο σοβαρά προβλήματα του τόπου. Έτσι, με εξέπληξε, ότι και στην Εισήγηση του κ. Δημητριάδη δεν υπήρχε αναφορά στο δημογραφικό πρόβλημα.

Πιστεύω, ότι το δημογραφικό αποτελεί το μείζον εθνικό μας θέμα και νομίζω, ότι πρέπει να του δοθεί προτεραιότητα έναντι των άλλων. Γνωρίζουμε, ότι ο πληθυσμός της χώρας μας, έχει σταθεροποιηθεί στα 10 εκατομμύρια και θα αρχίσει να μειώνεται. Ιδιαίτερα στην επαρχία και στις παραμεθόριες περιοχές, πέρσει έγκλεισαν 178 τάξεις σχολείων. Ήδη, από τις μέρες μας η εργασία των νέων δεν επαρκεί για τη συνταξιοδότηση των ηλικιωμένων. Κοντεύουμε να καταπτήσουμε μια χώρα γερόντων. Με την πάροδο του χρόνου θα παρουσιασθούν πολλά προβλήματα, ιδιαίτερα στην Άμυνα και την Οικονομία.

Το Κράτος θα πρέπει να ενισχύσει το θεσμό της οικογένειας με κάθε αναγκαίο μέτρο. Μπορούν να ληφθούν πολλά μέτρα. Το πρώτο θα ήταν μια γενναίοδωρη οικονομική υποστήριξη, ανάλογη με αυτή που υπάρχει στα άλλα ευρωπαϊκά κράτη, όπως μεγαλύτερα επιδόματα στους νέους οικογενειάρχες, φορολογικές απαλλαγές, διευκολύνσεις στις εργαζόμενες μητέρες, στεγαστικές διευκολύνσεις στους πολυτέκνους και εκπαιδευτικές διευκολύνσεις στα παιδιά τους. Νομίζω, ότι στις μέρες μας ο θεσμός της οικογένειας, περνάει μια κρίση. Υπάρχει η εντύπωση, ότι βάλλεται από παντού. Αυτό που θα έπρεπε να χτυπηθεί από το κράτος, είναι η νοοτροπία που υπάρχει και προβάλλεται μέσα από τα ΜΜΕ, δηλαδή το πρότυπο της οικογένειας με ένα ή δύο παιδιά. Θα πρέπει να αντιπαραταχθεί η παρουσίαση της πολυμελέστερης οικογένειας. Βέβαια, η γέννηση παιδιών απαιτεί θυσίες και προσφορές, είναι όμως πολλά τα οφέλη για τον τόπο μας.

Επίσης, στην Εισήγηση του κ. Δημητριάδη, αναφέρεται ο ρατσισμός σαν ένα από τα κυριότερα προβλήματα της κοινωνίας. Νομίζω, ότι αυτό δεν ανταποκρίνεται τόσο στην πραγματικότητα. Είναι λίγο υπερβολικό για τα ελληνικά δεδομένα. Πράγματι, υπάρχει μεγαλύτερη εκμετάλλευση σε βάρος των Αλβανών, αλλά δεν νομίζω, ότι θα πρέπει να τίθεται, ως πρώτο θέμα. Υπάρχουν άλλα προβλήματα περισσότερο σημαντικά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Μαρία Κουνιάδη.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΝΙΑΔΗ (Α' Πειραιώς): Πιστεύω, ότι ένας τρόπος για να αποφύγουμε ορισμένα από τα προαναφερθέντα προβλήματα, είναι η Παιδεία. Μπορούμε τώρα να κάνουμε κάτι, νοθετώντας τα παιδιά μας, τα οποία στο μέλλον θα δημιουργήσουν τις δικές τους οικογένειες. Πιστεύω, ότι το Κράτος έχει τη δυνατότητα να επέμβει μέσα από το σχολείο και να νοθετήσει τα παιδιά. Πρέπει να εισαγάγει τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία, διότι τα παιδιά έχουν άγνοια σ' αυτό το θέμα. Αυτό είναι τραγικό. Γίνονται κάποιες προσπάθειες, αλλά θα πρέπει να εντατικοποιηθούν. Επίσης, στα σχολεία θα πρέπει να υπάρχουν ψυχολόγοι, διότι τα παιδιά πολλές φορές, χρειάζονται βοήθεια, που δεν μπορεί να τους τη δώσει η οικογένειά τους, διότι και αυτή έχει άγνοια πολλές φορές.

Επίσης, ο επαγγελματικός προσανατολισμός απασχολεί πάρα πολλά παιδιά και πολλές φορές τα οδηγεί στα ναρκωτικά, όπου νομίζουν, ότι βρίσκουν διέξοδο.

Όσον αφορά το θέμα της παιδικής πορνείας, είναι πράγματι υπαρκτό πρόβλημα και πρέπει να επεμβαίνει η Πολιτεία με τους κοινωνικούς λειτουργούς.

Σε κάποιο σημείο της Εισήγησης του κ. Δημητριάδη αναφέρεται, ότι “ανησυχία προκαλεί η απειλή, τί έκανε η Ελλάδα για μένα, ώστε να κάνω και εγώ κάτι γι' αυτή”. Η Ελλάδα έχει κάνει πάρα πολλά. Μην περιμένουμε, όμως, να πάρουμε, εάν δεν δώσουμε. Αυτό είναι που αξίζει.

Νομίζω, ότι αξίζει να επεμβαίνουμε κάποιες φορές, ώστε να αποφεύγουμε κάποιες καταστάσεις, που δεν μας κάνουν περήφανους ως Έλληνες. Το μέλλον ανήκει σε όλους μας, γι' αυτό και εμείς πρέπει να δράσουμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ολυμπία Κρεμμύδα.

ΚΡΕΜΜΥΔΑ ΟΛΥΜΠΙΑ (Β' Αθηνών): Θα αναφερθώ στο θέμα των ναρκωτικών και πώς συνδέεται αυτό με την εγκληματικότητα και τον κοινωνικό ρατσισμό.

Τα ναρκωτικά είναι μείζον πρόβλημα όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε όλο τον κόσμο. Χαρακτηριστική είναι η αναφορά του κειμένου, ότι σε χωριό 2000 κατοίκων, οι 200 κάτοικοι είναι χρήστες.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε συχνά πρώην ναρκομανείς, να καταδικάζονται για εγκλήματα, που έκαναν όταν ήσαν χρήστες. Για μένα αυτό είναι λανθασμένη εφαρμογή του σωφρο-

νιστικού συστήματος, αφού, όταν φυλακίζουμε κάποιον, έχουμε σκοπό να τον κάνουμε ικανό πολίτη και να βγει πάλι στη κοινωνία πολίτης παραγωγικός και λειτουργικός. Το να φυλακίζουμε κάποιους ναρκομανείς για κάποιες μικροκλοπές, που είχαν κάνει, όταν ήταν χρήστες και αφού έχει περάσει τόσο καιρός και είναι πλέον υγιείς, νομίζω ότι είναι μεγαλύτερο έγκλημα. Δεν πρέπει να αντιμετωπίζουμε τους ναρκομανείς σαν εγκληματίες, αφού με αυτή την αντιμετώπιση τους περιθριοποιούμε και πετυχαίνουμε ένα μόνο πράγμα, να δικτυώνονται καλύτερα και να βρίσκουν ευκολότερα ναρκωτικά. Μπαίνουν στη φυλακή άνθρωποι, που δεν είναι εγκληματίες και βγαίνουν εγκληματίες.

Πρώτασή μου είναι, η ίδρυση ειδικών Σωφρονιστικών Τμημάτων για ναρκομανείς, τα οποία δεν θα έχουν το χαρακτήρα φυλακής, ούτε θα έχουν το χαρακτήρα ιδρύματος. Θα είναι ένα ίδρυμα στο οποίο πρέπει να πάνε υποχρεωτικά και εκεί να τους προσφέρεται ένας στοιχειώδης επαγγελματικός προσανατολισμός και ψυχολογική υποστήριξη.

Το πρόβλημα, βέβαια, πρέπει να χτυπηθεί στη ρίζα του.

Μια συνάδελφος, που μίλησε προηγουμένως -και έρχομαι τώρα στο θέμα της ισότητας των δύο φύλων- αναφέρθηκε στη θεσμοθετημένη παρουσία των γυναικών στο Κοινοβούλιο. Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να είναι θεσμοθετημένη η παρουσία αυτή, αλλά να βγαίνει από ένα αγώνα επί ίσους όρους με τους άντρες. Αυτό, που πρέπει να καταπολεμηθεί, είναι ο ρατσισμός κατά των γυναικών και, όπως είτε σωστά η συνάδελφος, καλύτερος τρόπος είναι η παιδεία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Μαρία Ξανάκη.

ΜΑΡΙΑ ΞΕΝΑΚΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να διαφωνήσω -όσον αφορά την ισότητα των δύο φύλων- με τη συνάδελφο που είπε, ότι ο άντρας θεωρεί τη γυναίκα υποδεέστερή του. Είναι στο χέρι κάθε γυναίκας να αποδείξει το αντίθετο. Η ισότητα αποκτάται και δεν θεσμοθετείται.

Όσον αφορά τα επαγγέλματα τον τελευταίο καιρό η γυναίκα έχει πολύ μεγάλες επιτυχίες και έχει καταλάβει πολλές θέσεις. Είναι λάθος, ότι η γυναίκα δεν έχει καταλάβει υψηλότερες θέσεις.

Το ότι πρέπει να υπάρχει ειδικός σταθμός για τα παιδιά των εργαζόμενων γυναικών είναι σωστό. Θα πρέπει, όμως, η γυναίκα-μητέρα να έχει ειδικό ωράριο για τη σωστότερη ανατροφή των παιδιών της.

Έρχομαι τώρα στα Μ.Μ.Ε., τα οποία είναι γνωστό, ότι υποβαθμίζουν τη γυναίκα, αφού, όμως, υπάρχουν γυναίκες που δεν έχουν αξιοπρέπεια, θα υπάρχει συνεχώς αυτή η υποβάθμιση. Πρέπει και οι γυναίκες να βοηθήσουν στο να μη τις υποβαθμίζουν ορισμένοι. Είναι στο χέρι τους να σταματήσει αυτό.

Όσον αφορά το θέμα των φυλακών, πρέπει να πω, ότι επικρατούν άθλιες συνθήκες. Δεν ξέρω, επίσης, εάν γίνονται οι υγειονομικοί έλεγχοι που πρέπει. Ακόμη, οι κρατούμενοι δεν

βοηθούνται ψυχολογικά και οι κτηριακές εγκαταστάσεις καθώς και οι συνθήκες διαβίωσής τους, είναι πάρα πολύ κακές.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα είναι, ότι οι φύλακες, επειδή παραμένουν αρκετά χρόνια στην ίδια φυλακή μαζί με τους ίδιους κρατούμενους, αποκτούν κάποια οικειότητα και προχωρούν σε κάποιες συναλλαγές. Προτείνω να γίνεται συχνή αλλαγή των φυλάκων για να αποφεύγονται οι συναλλαγές αυτές.

Τα ναρκωτικά είναι πράγματι πολύ μεγάλο πρόβλημα. Το γνωρίζω και από το σχολείο μου. Οι χρήστες, όμως, δεν είναι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες. Είναι άνθρωποι, που χρειάζονται προσοχή και όχι περιθωριοποίηση. Ας μη ξεχνάμε, ότι -κατά τη γνώμη μου- οι περισσότεροι ξεκίνησαν τη χρήση για να γίνουν κοινωνικά αποδεκτοί από κάποια άλλα άτομα.

Η υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου δεν είναι κατάλληλη, είναι ελλιπής. Τα κτήρια δεν είναι κατάλληλα για να στεγάζονται νέοι. Γιατί τα καλύτερά μας χρόνια είναι στο σχολείο και στην οικογένειά μας. Πρέπει επομένως τα κτήρια να μας έλκουν και όχι να μας απωθούν.

Θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σε μια φράση για τις εκτρώσεις, που είναι και αυτό ένα πολύ μεγάλο ζήτημα. Οι ανήλικοι πρέπει να προστατεύονται μπροστά στο δίλημμα να σκοτώσουν ή να πουλήσουν το παιδί. Με τη λέξη “σκοτώσουν” εννοείται όχι μόνο ό,τι το γράμμα του νόμου υποδηλώνει, αλλά και η έκτρωση. Φυσικά, η κοινή γνώμη θα πει, ότι οι εκτρώσεις για τις ανήλικες γυναίκες δεν είναι σωστές. Από 'κει και πέρα, μπορεί η ίδια η γυναίκα να βρίσκεται σε κάποιο μεγάλο δίλημμα. Γι' αυτό χρειάζεται κάποια ψυχολογική υποστήριξη από κοινωνικούς φορείς, από κοινωνικούς παράγοντες και από την οικογένεια, δηλαδή, να γίνεται σωστή πληροφόρηση, γιατί χωρίς αυτή δεν γίνεται τίποτα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Βασιλική Μαλιώρα.

ΜΑΛΙΩΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (Νομός Τρικάλων): Το θέμα για το οποίο θα μιλήσω αφορά τον τομέα υγεία - νοσοκομεία, και ειδικότερα, τις μονάδες τεχνητού νεφρού. Είναι οι μονάδες στις οποίες τα άτομα, που πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια, πηγαίνουν τρεις φορές την εβδομάδα και καθαρίζουν το αίμα τους από τις άχρηστες ουσίες. Τέτοιες μονάδες στην Ελλάδα δεν υπάρχουν παντού. Στα νησιά είναι τελείως ανύπαρκτες. Σας αναφέρω σαν παράδειγμα την Κάλυμνο. Συζητούσα με άτομα της Βουλής των Εφήβων, που κατάγονται από την Κάλυμνο. Έλεγαν, ότι δεν υπάρχει Μονάδα Τεχνητού Νεφρού εκεί. Το ίδιο συμβαίνει και σε πολλά άλλα νησιά. Σε περιοχές, όπου υπάρχουν μονάδες τεχνητού νεφρού, υπάρχει παντελής έλλειψη βασικών μηχανημάτων. Για να σας δώσω ένα παράδειγμα, η Μονάδα Τεχνητού Νεφρού του Νοσοκομείου Τρικάλων δεν έχει τα απαραίτητα μηχανήματα. Έτσι, πολλοί αναγκάζονται να πηγαίνουν στη Λάρισα, για να κάνουν αιμοκάθαρση. Είναι μια πραγματικά επίπονη διαδικασία και δυστυχώς έχω προσωπική εμπειρία.

Πρέπει η Κυβέρνηση να ασχοληθεί πραγματικά με το θέμα αυτό. Πρέπει να αγοραστούν μηχανήματα οπωσδήποτε. Η τεχνολογία έχει προχωρήσει πάρα πολύ και είναι κρίμα να μην απολαμβάνουν οι άνθρωποι, και ιδιαίτερα οι άρρωστοι, τα επιτεύγματα της τεχνολογίας. Είναι άδικο για έναν άρρωστο να ξυπνάει στις 6 το πρωί και να κάνει μια απόσταση 40 χιλιομέτρων, προκειμένου να κάνει αιμοκάθαρση. Η αιμοκάθαρση διαρκεί τρεις και τέσσερις ώρες. Αυτό είναι πολύ επίπονο. Πρέπει, οπωσδήποτε, να γίνουν Μονάδες Τεχνητού Νεφρού παντού και στα νησιά. Δεν χρειάζεται να υπάρχουν Μονάδες Τεχνητού Νεφρού μόνο στην Αθήνα. Πρέπει να γίνουν σε όλη την Ελλάδα. Εκεί που υπάρχουν Μονάδες, πρέπει να υπάρχουν τα σύγχρονα μηχανήματα για να βοηθούν τους αρρώστους. Να μην υπάρχει Μονάδα Τεχνητού Νεφρού στα Τρίκαλα, αλλά δεν επαρκεί. Σε πολλές Μονάδες δε είναι παλιά τα μηχανήματα και αυτό είναι πολύ επίπονο για τους αρρώστους. Συγκεκριμένα, ο πατέρας μου και άλλοι ασθενείς έλεγαν, ότι τα μηχανήματα αυτά τους “τραβούν τη ζωή”. Πρέπει, λοιπόν, οπωσδήποτε να δοθούν κονδύλια για να δημιουργηθούν Μονάδες Τεχνητού Νεφρού.

Θα ήθελα να προσθέσω και κάτι άκομα. Ότι αρχίζει η μία Κυβέρνηση δεν πρέπει να σταματάει η Κυβέρνηση, που θα σχηματισθεί μετά. Δεν είναι δυνατόν, να γίνεται κάτι πραγματικά αξιόλογο, έστω και αν έχει τα αρνητικά του σημεία, για να έρχεται η άλλη και να το χαλάει, ακριβώς γιατί προέρχεται από διαφορετικό πολιτικό κόμμα. Κατά τη γνώμη μου αυτό είναι αδιανόητο. Θέλω πραγματικά να το προσέξετε για να πάρετε τα κατάλληλα μέτρα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Αξίζει το χειροκρότημα η συνάδελφος. Έχει και η ίδια μια οδυνηρή εμπειρία, την οποία σεβόμαστε. Ήταν μια πολύ σωστή ενημέρωση. Θα παρακαλέσω με την ευκαιρία, να διατυπώσετε όλες τις προτάσεις σας γραπτώς.

Η συνάδελφος Ζαμπία Μπραουδάκη έχει το λόγο.

ΖΑΜΠΙΑ ΜΠΡΑΟΥΔΑΚΗ (Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα να μιλήσω για τον κοινωνικό ρατσισμό σε σχέση με το σχολείο. Πιστεύω, ότι δεν είναι ανεξάρτητος ο κοινωνικός ρατσισμός από το σχολείο. Πέρα από την ιδεολογία, που μεταδίδει κάθε οικογένεια στο παιδί του γι' αυτό το θέμα, το προσχολικό περιβάλλον, στο οποίο περνάμε μεγάλο μέρος της ζωής μας, παίζει πολύ σημαντικό ρόλο.

Όταν λέμε, ότι το σχολείο διαμορφώνει χαρακτήρες, είναι μια φράση, που δεν είναι ξεπερασμένη. Δεν παύει να ισχύει ποτέ. Το φαινόμενο του κοινωνικού ρατσισμού ξεκινάει από το σχολείο, αλλά η αντιμετώπισή του δεν είναι καθόλου δύσκολη, αν μέσα σε κατάλληλο κλίμα και με τη σωστή καθοδήγηση ενός δασκάλου ή ενός καθηγητή τα παιδιά οδηγηθούν, να μάθουν να σέβονται αυτό το διαφορετικό, απ' ό,τι τα ίδια είναι. Να σέβονται το διαφορετικό χρώμα, τη διαφορετική κοινωνική τάξη, τη διαφορετική ιδεολογία και να το αποδέχονται. Το σχο-

λείο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί θεσμός - έδρα της κοινωνίας. Έτσι επιβάλλεται ένα άνοιγμα του σχολείου προς την κοινωνία. Είναι δύο έννοιες, που, ίσως, να μην είναι ταυτόσημες, αλλά σίγουρα είναι παράλληλες. Δεν μπορεί να νοηθεί πολίτης, που δεν έχει περάσει από το σχολείο, αλλά και η Πολιτεία πρέπει να δώσει την ευκαιρία στους πολίτες της να μάθουν βασικές αξίες-έννοιες, όπως ο σεβασμός της διαφορετικότητας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Βαρθάρα Κρητίδου έχει το λόγο.

ΚΡΗΤΙΔΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ (Νομός Πέλλας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Στο θέμα της σεξουαλικότητας συνεχίζει να υπάρχει κάποιο ταμπού, το οποίο παραμένει από παλιά μέχρι σήμερα. Υπάρχει άγνοια στους νέους. Όσον αφορά αυτόν τον τομέα, πιστεύω, ότι θα ήταν προτιμότερο, να καθιερωθεί επίσημο μάθημα, το οποίο θα διδάσκεται στα σχολεία, όπως τα άλλα μαθήματα. Με αυτό τον τρόπο, θα κατορθώσουμε να προλάβουμε πολλούς κινδύνους, που κρύβονται πίσω από αυτό το θέμα. Ο καθένας μας, θα καταφέρει να λύσει διάφορες απορίες, που τον απασχολούν. Επίσης, θα μπορέσουμε να αποφύγουμε πολλά δυσάρεστα, όπως είναι οι έφηβες εγκυμονούσες, οι ανύπαντρες μητέρες, οι εκπρώσεις και οι ασθένειες, που μαστίζουν καθημερινά τη νεολαία μας, όπως το AIDS. Εμείς οι νέοι, πρέπει να ξεφύγουμε από αυτά τα ταμπού και να λάβουμε υπόψη σοβαρά αυτά τα θέματα, που μας αφορούν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Νικολίνα Καρεφυλάκη έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΙΝΑ ΚΑΡΕΦΥΛΑΚΗ (Νομός Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα των ναρκωτικών.

Πρόσφατα, είχα διαβάσει ένα βιβλίο, με θέμα την ζωή των “χίπις”. Μία “χίπις” περιέγραφε το “ταξίδι”, μετά τη χρήση ναρκωτικών. Ήταν λεπτομερειακά γραμμένο και θα έλεγα, ότι αποτελούσε προπαγάνδα υπέρ των ναρκωτικών. Σκέφθηκα, πόσο αρνητικά θα μπορούσε να επηρεάσει τη νεολαία, αν είχε ευρεία διάδοση.

Λόγος αποφυγής των ναρκωτικών θα ήταν, αν ο καθένας είχε μία εμπειρία ή μπορούσε να γνωρίζει από κάποιον, που πραγματικά έχει ζήσει το δράμα των ναρκωτικών. Βρέθηκα κοντά σε άνθρωπο, μετά τη χρήση ελαφρών ναρκωτικών και διεπίστωσα, ότι δεν μπορούσε να σκεφθεί, δεν μπορούσε να εστιάσει το βλέμμα του σε κανένα σημείο. Όταν προσφέρθηκε να του δώσω βοήθεια, να του μιλήσω, να τον ρωτήσω, πώς αισθάνεται και τί θα μπορούσα να κάνω γι' αυτόν, το μόνο που κατάφερε να κάνει, ήταν να με κοιτάει “σαν χαμένος” και να λέει “δεν καταλαβαίνω τί λες”. Προσπαθούσε να επικοινωνήσει, αλλά υπήρχε ένας τοίχος γύρω του. Από άλλους πάλι ακούς να λένε, “εγώ το ξεκίνησα, απλά, για να νιώσω ελεύθερος”. Η ελευθερία είναι από τη φύση της αντίθετη με κάθε είδους εξάρτησης. Δεν μπορεί να νιώσει κανείς ελεύθερος και να δράσει

σαν πραγματικό άτομο, από τη στιγμή που είναι εξαρτημένος.

Εξ όσων γνωρίζω, υπάρχουν αιματολογικές εξετάσεις, που μπορούν να διαγνώσουν, αν έχει γίνει χρήση ναρκωτικών ουσιών. Τέτοιες εξετάσεις πρέπει να γίνονται τακτικά στα σχολεία, επειδή τα ναρκωτικά παρουσιάζουν ευρεία διάδοση στους χώρους αυτούς. Εφόσον βρεθούν μαθητές, οι οποίοι θα έχουν θετικό αποτέλεσμα στις εξετάσεις αυτές, να υπάρχει, με κάθε εχεμύθεια, ψυχολογική υποστήριξη από άτομα - πρώην χρήστες ναρκωτικών, που η πείρα τους μετράει πολύ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Ελισάβετ Μακρυνίκα έχει το λόγο.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΚΡΥΝΙΚΑ (Νομός Καρδίτσας): Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ σε ένα θέμα, που δεν έχει αναφερθεί προηγουμένως από κάποιον συνομιλητή μου.

Στην εργασία, που έχω κάνει, ασχολήθηκα με το θέμα της μοναξιάς, τις συνέπειές της και γενικότερα για την κρίση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων.

Για μένα, η μοναξιά δεν είναι ένα ζήτημα, που απασχολεί μόνο τον ένα αλλά τους πολλούς. Είναι ένα πρόβλημα απομόνωσης ενός μαζικού τρόπου ζωής, που συνθλίβει τον άνθρωπο. Στη σύγχρονη κοινωνία τα άτομα είναι απομονωμένα, δεν συνομιλούν μεταξύ τους, απλώς μονολογούν και απλώς διατηρούν την ύπαρξή τους.

Εύστοχη είναι η φράση, που χρησιμοποίησε ένας δοκιμογράφος, ότι “μοναξιά” δεν σημαίνει, ότι είμαι “μόνος”, σημαίνει, ότι “δεν ανήκω σε σας, δεν σας καταλαβαίνω και δεν με καταλαβαίνετε”. Συχνά οι άνθρωποι, δεν καταλαβαίνουν ο ένας τον άλλον, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε δυσάρεστα αποτελέσματα, σε ψυχικούς και πνευματικούς εκτροχιασμούς. Το άτομο πρέπει να έλθει σε επαφή με τον συνάνθρωπο. Η επικοινωνία είναι πολύ σημαντική. Δυστυχώς, όπως έχει αναφερθεί από άλλο σύγχρονο συγγραφέα, “ποτέ οι στέγες των σπιτιών μας δεν ήταν τόσο κοντά, παρ' όλα αυτά όμως οι ψυχές μας και τα αισθήματά μας για τους συνανθρώπους μας έχουν απομακρυνθεί”. Ίσως, η κοινωνία να μας ωθεί, να συμπεριφερόμαστε κατ' αυτό τον τρόπο, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι την κοινωνία την απαρτίζουμε εμείς οι ίδιοι, κατά συνέπεια, εμείς οι ίδιοι πρέπει να προσπαθήσουμε να έλθουμε σε επαφή. Πιστεύω, ότι αν πραγματικά ο άνθρωπος αγαπήσει τον συνάνθρωπο του, έλθει σε επικοινωνία και ανταλλάξει ουσιαστικές απόψεις, μόνον τότε θα μπορέσει να επιλύσει τα προβλήματά του. Δεν μπορούμε να τα αποθέσουμε όλα στην κοινωνία, στο σύστημα ή την Κυβέρνηση. Αν ο ένας είναι σωστός απέναντι στον άλλο, οι νόμοι δεν μπορούν να κάνουν τίποτα. Γνωρίζουμε, ότι δεν ζούμε σε “κοινωνία αγγέλων”, μπορούμε, όμως, εμείς οι ίδιοι, αν προσπαθήσουμε, να φέρουμε θετικά αποτελέσματα μέσα σ' αυτή την “κοινωνία των αγγέλων”.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συνάδελφος Στεφανή Σμαραγδή έχει το λόγο.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ ΣΤΕΦΑΝΗ (Ν. Ημαθίας): Θα αναφερθώ και

εγώ σε ένα θέμα, που έχει ήδη λεχθεί, τις εκτρώσεις, ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα, που ταλανίζει σήμερα τον γυναικείο πληθυσμό στην εφηβική, κυρίως, ηλικία. Πράγματι, πιστεύω, ότι σήμερα οι εκτρώσεις έχουν πάρει μεγάλη έκταση και δεν βλέπω γύρω μου καμία προσπάθεια να αντιμετωπισθούν. Πιστεύω, πως η γυναίκα αφήνεται αβοήθητη να αναλάβει μια ευθύνη, που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί μόνη της να επωμισθεί. Η ίδια η γυναίκα είναι βιολογικά υπεύθυνη για το σώμα της αλλά νομικά και τα δύο φύλα είναι υπεύθυνα για μια τέτοια κατάσταση. Η ενημέρωση είναι από ανεπαρκής έως ελλιπής και δεν υπάρχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία.

Οπότε για την καταπολέμηση αυτού του προβλήματος είναι απαραίτητη η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία, αν και κάτι τέτοιο συνεχίζει να αποτελεί ταμπού για τη σημερινή ελληνική κοινωνία. Παράλληλα, πιστεύω ότι η υποστήριξη της γυναίκας από ειδικούς ψυχολόγους θα βοηθούσε στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Είναι γνωστό, πως η απόρριψη από τη σημερινή κοινωνία μιας τέτοιας γυναίκας, είναι ευρεία και το παράδοξο είναι, ότι ενώ λεγόμαστε μια πολιτισμένη κοινωνία, δεν μπορούμε να δεχθούμε κάτι τέτοιο. Εδώ θα ήθελα να πω κάτι, που είχε πει ένας μεγάλος συγγραφέας. “Ότι εάν το ανθρώπινο οικοδόμημα μπορούσε να δημιουργηθεί και να έχει χαρά, ευτυχία και ομορφιά, που θα οφείλονταν στο θάνατο μιας μικρής ψυχής, ποιός θα αποτολμούσε να πάρει μια τέτοια απόφαση;” Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συνάδελφος Ζώη Κασσιανή έχει το λόγο.

ΚΑΣΣΙΑΝΗ ΖΩΗ (Ν. Ιωαννίνων):Θα ήθελα να μιλήσω για τις φυλακές.

Όλοι είπαμε, ότι υπάρχουν εγκληματίες και οι λόγοι που δημιουργούνται οι εγκληματίες μπορεί να είναι η οικογένεια και το κοινωνικό περιβάλλον. Αλλά ας δούμε, τί γίνεται, αφού μπουν στη φυλακή και αφού βγούν από τη φυλακή.

Μέσα στη φυλακή αντιμετωπίζουν μια κοινωνία ξεχωριστή από την έξω, όπου είναι τρανταχτό το φαινόμενο του ρατσισμού. Οι φυλακές αντιμετωπίζουν τους φυλακισμένους σαν κατώτερα όντα και ο χρόνος, που καταναλώνουν μέσα στις φυλακές οι φυλακισμένοι, τους κάνει πιο σκληρούς και πιο αδιάτακτους. Έτσι δημιουργούν στους φυλακισμένους ένα αίσθημα κατωτερότητας και αυτό δεν είναι σωστό. Βγαίνοντας έξω, μπορεί να συνεχίσουν τα ίδια και ακόμη χειρότερα, γιατί όπως λένε οι φυλακές σήμερα αποτελούν “Πανεπιστήμιο του εγκλήματος”.

Θα πρέπει λοιπόν να βρεθεί κάτι αξιολογικό να γίνεται μέσα στις φυλακές, ώστε βγαίνοντας από εκεί οι φυλακισμένοι να γίνονται χρήσιμοι πολίτες. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνει εφικτό, όταν επιβάλλουμε στους φυλακισμένους να φέρονται στους φυλακισμένους πιά ανθρώπινα.

Ακόμα θα μπορούσαν να υπάρχουν κάποια ειδικά προγράμματα, κυρίως για τους νέους σε ηλικία φυλακισμένους,

ώστε να μπορούν να βγουν από εκεί με κάποια επαγγελματική κατάρτιση, διότι πολλοί από αυτούς διαπράττουν εγκλήματα λόγω οικονομικών προβλημάτων. Έτσι μπορεί να γίνουν χρήσιμοι πολίτες και να μη ξαναπέσουν στο έγκλημα, επειδή ως πρόην φυλακισμένοι αισθάνονται κατώτεροι. Ακόμη ψυχολόγοι και ψυχίατροι δεν θα ήταν κακό να βρίσκονται μέσα στις φυλακές, γιατί έτσι θα μπορούσαν να βοηθήσουν αυτούς τους ανθρώπους. Οι ναρκομανείς, δηλαδή, να καταλάβουν το λάθος που κάνουν, οι βιαστές να βρουν, πιθανόν, τις ρίζες του κακού και να τις εξαλείψουν.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι κάθε φυλακή θα πρέπει να έχει μέσα κατάλληλο προσωπικό. Να υπάρχουν επίσης προγράμματα τέτοια, ώστε βγαίνοντας οι άνθρωποι από τη φυλακή, να έχουν κάποια, έστω, επαγγελματική κατάρτιση.

Ακόμα, υπάρχουν μέσα στις φυλακές εγκληματίες, οι οποίοι ξέρουν, όταν θα βγουν έξω, ότι θα συνεχίσουν πάλι το ίδιο, γιατί είχαν κάποια προστασία πριν ή κάποιο σίγουρο μέλλον σ' αυτό, αν μπορούμε να το ονομάσουμε, “επάγγελμα”. Αυτοί οι άνθρωποι, νομίζω, θα πρέπει να έχουν μια ειδική “φροντίδα” από την Πολιτεία.

Με λίγα λόγια θα έπρεπε οι φυλακές να λειτουργούν όχι σαν σωφρονιστικά ιδρύματα, δηλαδή να κάνουν ανθρώπους σωστούς με τη βία, αλλά ανθρώπους σωστούς με ανθρωπισμό. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ελένη Πάνου.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΟΥ (Νομός Κερκύρας): Θα ήθελα να κάνω ορισμένες επισημάνσεις, πάνω σε κάποιες προτάσεις, που μου έκαναν εντύπωση.

Όσον αφορά το πρώτο θέμα -κοινωνικός ρατσισμός, ανθρωπισμός- στο δεύτερο σκέλος λέει: “ανάγκη οικονομικής και ηθικής στήριξης των θυμάτων του ρατσισμού”, και από κάτω: “ποινική δίωξη ρατσιστών”. Νομίζω, ότι υπάρχουν αντιφάσεις.

Στο θέμα “προσωπικές σχέσεις - οικογένεια”, στο πρώτο σκέλος λέει, ότι “τους νέους τους φοβίζει το μέλλον”. Θα ήθελα να ρωτήσω τους συναδέλφους μου, τί είναι γι' αυτούς το μέλλον, σαν ορολογία. Για μένα, μέλλον σημαίνει, η επόμενη στιγμή. Αφού δεν ξέρουμε, τί θα γίνει την επόμενη στιγμή, πώς προβληματιζόμαστε, για το τί θα γίνει αύριο. Δεν μας ενδιαφέρει, τί θα γίνει αύριο, μας ενδιαφέρει, τί θα γίνει την επόμενη στιγμή. Και επειδή δεν ενδιαφερόμαστε για την επόμενη στιγμή, παθαίνουμε, όσα παθαίνουμε, την επαύριο.

Στο δεύτερο σκέλος λέει: να αποκατασταθεί η επικοινωνία. Γιατί, υπάρχει, για να αποκατασταθεί; Τον όρο αυτό τον χρησιμοποιούμε για κάτι, που ήδη υπάρχει και προσπαθούμε να το κάνουμε καλύτερο.

Πιο κάτω αναφέρεται στην έλλειψη ελεύθερου χρόνου. Δεν νομίζω, πως υπάρχει έλλειψη ελεύθερου χρόνου. Εμείς διαμορφώνουμε το χρόνο μας έτσι, ώστε να μην έχουμε χρόνο. Πρέπει να ταξινομούμε έτσι τα πράγματα, ώστε να μας μένει

ελεύθερος χρόνος.

Η έλλειψη επικοινωνίας με τους γονείς μας αναφέρεται στο κεφάλαιο “Ναρκωτικά - βία - εγκληματικότητα - AIDS - φανατισμός”, σαν μία αιτία αυτών των προβλημάτων. Προσωπικά πιστεύω, ότι δεν μπορεί να υπάρξει συνεννόηση με τους γονείς μας. Ίσως να φταίει το χάσμα των γενεών.

Το δεύτερο σκέλος αναφέρεται στο AIDS, την πληροφόρηση και τη σεξουαλική αγωγή. Πάνω σε τί, σεξουαλική αγωγή; Πάνω στα γεννητικά όργανα, πάνω στον τρόπο που χρησιμοποιούμε το προφυλακτικό; Πάνω σε τί; Γι’ αυτό, προηγουμένως, αναφέρθηκα στην επόμενη στιγμή. Η επόμενη στιγμή είναι να πάρουμε αυτό το ενημερωτικό φυλλάδιο και να το διαβάσουμε, διότι εάν δεν το διαβάσουμε, πώς θα πάμε να κάνουμε έρωτα μετά; Και μετά παραπονιόμαστε για αύξηση του AIDS. Η ενημέρωση υπάρχει. Εμείς πρέπει να ενδιαφερόμαστε.

Στο θέμα υγεία - νοσοκομεία - κοινωνική πρόνοια, τονίζεται η έλλειψη προσωπικού στα νοσοκομεία της επαρχίας και στο ότι οι γιατροί πρέπει να αμείβονται καλά για να μπορούν να προσφέρουν. Μα, είμαστε σοβαροί; Δηλαδή, ένας γιατρός θα κάνει καλύτερα μία ένεση, εάν του δώσεις 10.000, παρά εάν του δώσεις 5.000; Δηλαδή, το κέρδος υπερτερεί της προσφοράς; Όχι. Εδώ αναιρούμε, όσα λέγαμε πριν. Ότι πρέπει να προσφέρουμε στους ανθρώπους. Οι άνθρωποι πρέπει να είναι ενωμένοι για να προσφέρουν. Η προσφορά πρέπει να εξαρτάται από τη διάθεσή μας και όχι από το κέρδος.

Στο θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης αφιερώσαμε μόνο πέντε γραμμές. Όλα όμως όσα προαναφέραμε: τα ναρκωτικά, η βία, η εγκληματικότητα, το AIDS, τα νοσοκομεία, η υγεία, η πορνεία και οι εκπτώσεις, εξαρτώνται από τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Αν δεν υπάρχει η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, πώς θα λυθούν όλα αυτά τα προβλήματα;

Να κάνω προτάσεις; Μα, τις έκανα ήδη. Να έρθουμε σε επαφή με τους γονείς μας. Μα, τί να μας κάνουν οι γονείς μας; Σημασία έχει, εμείς να έρθουμε σε επαφή με το άλλο φύλο και να το γνωρίσουμε. Πώς; Υπάρχουν διάφοροι τρόποι. Τί τα θέλουμε τα λόγια; Η πράξη μετράει. Αν θέλετε αυτήν τη στιγμή να τους δείξουμε, ότι είμαστε ενωμένοι και ότι από εμάς εξαρτάται το αύριο, να σηκωθούμε όρθιοι να πιαστούμε χέρι - χέρι.

Σημασία έχει, να είμαστε ενωμένοι, διότι δύσκολα χτυπιέται ο πυρήνας. Από τις εξωτερικές στοιβάδες, όπως λέει και η Χημεία, φεύγουν εύκολα ηλεκτρόνια. Από τον πυρήνα, όμως, δεν φεύγουν. Δυστυχώς, δεν μας θέλουν ενωμένους, γιατί μας φοβούνται, που εξαρτώνται ουσιαστικά από εμάς. Τί να κάνουμε, ας μείνει ο καθένας μόνος του. Θα τους αφήσουμε; Όχι. Ας κάνει ό,τι νομίζει ο καθένας. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ευγενία Βασιλοπούλου.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Μεσσηνίας): Θα ήθελα να θίξω το θέμα των ναρκωτικών, της βίας και της εγκλη-

ματικότητας. Όπως είπε ο κ. Δημητριάδης, για τη λύση αυτών των προβλημάτων, μπορούμε να καταφύγουμε στον Αθλητισμό. Για την επίλυση αυτών των κρίσιμων προβλημάτων, απαιτείται η συνεργασία όλων των λαών της γης σε πολλά επίπεδα. Επιτακτικό αίτημα του καιρού μας είναι ο παραμερισμός των όποιων διαφορών και η ενίσχυση της φιλίας και της συναδελφικότητας των λαών. Ο Αθλητισμός συμβάλλει προς αυτήν την κατεύθυνση, ώστε η ζωή μας να γίνει πιο ανθρώπινη.

Πολλά άτομα παρασύρονται στα ναρκωτικά, διότι έχουν οικογενειακά προβλήματα. Τον κυριότερο ρόλο σ’ αυτά τα θέματα τον παίζει η οικογένεια και το σχολείο. Αυτοί οι δύο παράγοντες συντελούν στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών.

Τελειώνοντας, θέλω να πω, ότι για την επίλυση αυτών των προβλημάτων θα πρέπει να βοηθήσει το σχολείο και η οικογένεια, γιατί η οικογένεια είναι πιο κοντά στο παιδί και όταν συμβαίνει αυτό, το παιδί έχει λιγότερες πιθανότητες να παρασυρθεί απ’ αυτά τα προβλήματα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Αντώνης Ντατζόπουλος έχει το λόγο.

ΝΤΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ (Α' Αθηνών): Ακούστηκε, κυρίως, από τα κορίτσια, ότι υπάρχει ανισότητα μεταξύ κοριτσιών και αγοριών. Εδώ μέσα, όμως, τα 2/3 είναι κορίτσια και αυτό σημαίνει, ότι υπάρχουν δρόμοι και ευκαιρίες για τα κορίτσια. Τα κορίτσια έχουν πλέον τις δυνατότητες.

Θα κάνω λίγο τώρα το “δικηγόρο του διαβόλου”. Γίνεται από τους νέους ένας αγώνας για περισσότερη γνώση και αυτό για να πάρουν ένα δίπλωμα, το οποίο τους προσφέρει περισσότερο κύρος και, ίσως, περισσότερα χρήματα. Είναι και οι γονείς με τη γνωστή πτυχιολατρεία τους, οι οποίοι αναγκάζουν τα παιδιά να κάνουν το επάγγελμα, που αυτοί δεν κατάφεραν να κάνουν ή να κάνουν το ίδιο επάγγελμα με αυτούς. Και γίνονται έτσι γιατροί ή δικηγόροι, που θεωρούνται επαγγέλματα κύρους. Έτσι το κάθε παιδί αποφοιτώντας από το Πανεπιστήμιο, αν δεν γίνει αμέσως γιατρός ή δικηγόρος, θεωρείται, ότι είναι ντροπή και υποτιμητικό. Γνώμη μου είναι, ότι θα πρέπει κάποιος νέος να ασκήσει ένα επάγγελμα για κάποιο χρονικό διάστημα, και ας μην είναι αυτό που έχει σπουδάσει, βοηθώντας, έτσι, και τους γονείς του και αποκτώντας κάποια εμπειρία.

Στο κείμενο, που πήραμε, αναφέρεται κάπου το φαινόμενο της πολυθεσίας. Αυτό συμβαίνει, κυρίως, με τους συνταξιούχους, οι οποίοι μπορεί μεν να κερδίζουν περισσότερα χρήματα, παίρνουν όμως τη θέση, έτσι, κάποιου νέου, που μόλις έχει αποφοιτήσει. Ας μην ξεχνάμε, ότι ο συνταξιούχος έχει χάσει πλέον τη δυναμικότητά του, την ενεργητικότητά του και, επίσης, δεν χρησιμοποιεί κάποιες νέες μεθόδους, που θα μπορούσε ο νέος να χρησιμοποιήσει διευρύνοντας, έτσι, τους ορίζοντες σε όλους μας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό φαινόμενο είναι, ότι όταν έμαθαν οι γνωστοί μου, ότι είμαι “Βουλευτής”, άρχισαν να με ρωτά-

νε για “ρουσφέτι”, όχι βέβαια με την πραγματική σημασία της λέξης. Υπάρχει, όμως, αυτή η εντύπωση για κάποιον, που έχει μια υψηλή θέση, όσον αφορά τους διορισμούς, κυρίως στο Δημόσιο, παρά την προσπάθεια που γίνεται για αντικειμενικό τρόπο αξιολόγησης. Πρέπει να βρεθούν καινούργιοι δρόμοι, για να εκλείψει η ανεργία. Υπάρχουν, φυσικά, και πολλοί, που επιθυμούν να είναι άνεργοι, κυρίως άτομα σκληρά, ή που δεν θέλουν να ασχοληθούν με κάποια εργασία, που θεωρούν υποτιμητική.

Έχω να κάνω μια πρόταση: Να υπάρχει ένα διαφορετικό σύστημα, όταν κάποιος θέλει να δηλώσει άνεργος. Δηλαδή να είναι πραγματικά άνεργος και όχι άεργος. Να γίνεται διαχωρισμός σ’ αυτόν που έχει ανάγκη τη δουλειά, σ’ αυτόν που έχει δύο παιδιά, και σ’ αυτόν που ξεκινάει τη σταδιοδρομία του.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Λάμπρος Μπόμπορης έχει το λόγο:

ΜΠΟΜΠΟΡΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ (Νομός Άρτας): Αναφέρθηκε πολλές φορές, ότι η ρίζα των προβλημάτων είναι η μοναξιά των σημερινών ανθρώπων. Ειπώθηκε, να έρθουν σε επαφή οι άνθρωποι με άλλους ανθρώπους, να τους αγκαλιάσουν για να μπορέσουν να τους γνωρίσουν. Για να αγαπήσεις, όμως, τους άλλους, πρέπει να γνωρίσεις και να αγαπήσεις τον εαυτό σου πρώτα. Ίσως, η βάση κάποιων προβλημάτων να είναι η έλλειψη της σφαιρικής και ολοκληρωμένης παιδείας. Θα αναφερθώ κι’ εγώ σε μια φράση μεγάλου συγγραφέα, που, την έλλειψη ολοκληρωμένης παιδείας χαρακτήρισε ως “τη λήθη του είναι”: του τί πρέπει να εκπροσωπεί ένας άνθρωπος και του τί πρέπει να είναι. Το σχολείο πρέπει να προσφέρει πέρα από μια ολοκληρωμένη παιδεία και τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας. Η τεχνοκρατική, όμως, κοινωνία, όπου ζούμε, έχει ανάγκη περισσότερο από επιστήμονες, που θα λειτουργούν περισσότερο σαν μηχανές και ο άνθρωπος δεν αντιμετωπίζεται σαν άνθρωπος αλλά σαν μηχανή. Φέρει, λοιπόν, σημαντική ευθύνη το Κράτος στον τομέα της εκπαίδευσης, στο ότι δεν τους βοηθάει να δημιουργήσουν ιδανικά και οράματα, και γι’ αυτό δημιουργούνται κοινωνικά προβλήματα. Το Κράτος, όμως, βλέπουμε, ότι δεν έχει ανάγκη από ανθρώπους με αισθήματα και, ίσως, να μη θέλει ανθρώπους με αισθήματα. Νομίζω, λοιπόν, ότι το Κράτος θα πρέπει να στραφεί από μια κοσμοθεωρία τεχνοκρατική σε μια κοσμοθεωρία που θα λαμβάνει υπόψη της το συναίσθημα. Επειδή όμως αυτό το θεωρώ αδύνατο, νομίζω, ότι θα πρέπει, να ευαισθητοποιηθούμε από μόνοι μας γι’ αυτό, που λέγεται ολοκληρωμένη παιδεία, για να μπορέσουμε να λύσουμε πολλά από τα προβλήματα, που αντιμετωπίζουμε σήμερα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κα. Παγώνα Μούτσιου έχει το λόγο.

ΠΑΓΩΝΑ ΜΟΥΤΣΙΟΥ (Νομός Φθιώτιδας): Θα μιλήσω για τις ανθρώπινες σχέσεις - τον ανθρωπισμό. Η σημερινή κοινωνία αποτελείται από άτομα αποξενωμένα το ένα από το άλλο,

που όμως το ένα είναι ενωμένο με το άλλο, με ατομικά συμφέροντα και με την ανάγκη να χρησιμοποιεί το ένα το άλλο. Έτσι η έλλειψη επικοινωνίας και επαφής, που δεν γίνεται φανερή σε μικρές κοινωνίες με κλειστή αγροτική κοινωνία και οικονομία, παρουσιάζεται στις μέρες μας σαν ένα από τα βαθύτερα ψυχολογικά και κοινωνικά προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου, επιγέννημα της απάνθρωπης και απρόσωπης ζωής των μεγάλων αστικών κέντρων. Ο συγκεντρωτισμός της οικονομίας στα μεγάλα αστικά κέντρα, η συμπίεση της ζωής, η ανυπαρξία ελεύθερου χρόνου, η καταπίεση και η αγχωτική προσπάθεια για επιβίωση, η αμφίβολη αναζήτηση διεξόδων, ο καταναλωτισμός σαν ύψιστη αξία ζωής μαζί με την ηθική ακαμψία διόγκωσαν το πρόβλημα της επαφής των ανθρώπων, που ενυπήρχε σε κάποιο βαθμό, αλλά που τώρα κάτω από τις νέες πιεστικές συνθήκες, παίρνει τη μορφή μιας καθολικής επιδημίας και απειλεί έντονα την πνευματική και ψυχική ισορροπία των ατόμων. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης, κατανόησης, η ύπαρξη της αμοιβαίας καχυποψίας, που διαβρώνει και εκφυλίζει τις διανθρώπινες σχέσεις, ακόμα και όταν δημιουργείται η ψεύτικη εντύπωση μιας επαφής. Η αύξηση της εγκληματικότητας, η έξαρση της βίας, ο αλκοολισμός, τα ναρκωτικά και οι αυτοκτονίες, είναι αιτίες και αποτελέσματα της απουσίας επαφής και συμπτώματα καταστροφής του πολιτιστικού μας μοντέλου, καθώς και δείκτες της ηθικής αποσύνθεσης των επικοινωνιών μας. Ωστόσο, υπάρχουν κάποιες λύσεις. Για να εκλείψει, λοιπόν, η αλλοτρίωση των ανθρώπινων σχέσεων, για να πάψουν οι νόμοι επιβίωσης να είναι τόσο σκληροί, για να ομαλοποιηθούν οι αντιθέσεις, για να αναδιαρθρωθούν οι σχέσεις των ανθρώπων και οι κοινωνίες να γνωρίσουν μια ευγενέστερη και ανθρωπινότερη όψη, απαιτείται τεράστια συλλογική και ατομική προσπάθεια. Όλοι πρέπει να μπορούμε μπροστά στις ευθύνες μας, γιατί, αν σήμερα πληρώνουν ορισμένοι, αύριο θα πληρώσουν όλοι. Είναι ευθύνες που αρχίζουν από την οικογένεια και το σχολείο. Είναι ευθύνες, που επωμίζεται βασικά η Πολιτεία. Αυτή πρέπει να γίνει τροφή των ανθρώπων. Αυτή πρέπει να ενδιαφερθεί από νωρίς για τους νέους, που αποτελούν τη μαγιά του μέλλοντος. Να μην προσπαθήσει, κυρίως, να μας κερδίσει, αλλά, αντιθέτως, να μας ωφελήσει. Ήδη μία καλή προσπάθεια ήταν αυτή της UNISEF.

Προτείνω, λοιπόν, εμείς οι νέοι, οι συνεχιστές της ζωής, να οργανώσουμε αρχικά ένα πανελλήνιο και στη συνέχεια ένα παγκόσμιο οργανισμό, που σαν στόχο του θα έχει, να δώσει το χαμόγελο της ζωής στα παιδιά του Τρίτου Κόσμου. Σ’ αυτό τον οργανισμό, το κάθε μέλος θα είναι υποχρεωμένο να δίνει κάποιο χρηματικό ποσό, ή ακόμα ρουχισμό, τρόφιμα, παιχνίδια, τα οποία θα προσφέρονται, ως ένδειξη ανθρωπιάς και αγάπης, σε αυτά τα άπορα και δυστυχισμένα πλάσματα ενός “κατώτερου Θεού”. Αυτός ο οργανισμός σε συνεργασία με την Εκκλησία και την UNISEF και μακριά από πολιτικά και άλλου είδους

συμφέροντα, πιστεύω, ότι θα δώσει πίσω λίγη από τη χαμένη χαρά τους.

Επίσης, όλοι γνωρίζουμε, ότι μέσω των ομαδικών παιχνιδιών αναπτύσσεται το ομαδικό πνεύμα συνεργασίας και επικοινωνίας, το οποίο θα βοηθήσει στην καλύτερη κοινωνικοποίηση των ατόμων. Η ίδρυση εξάλλου Πολιτιστικών Συλλόγων ή Κέντρων Νεότητας κατακάτα το ενδιαφέρον των παιδιών, αποσπώντας τα από επικίνδυνους δρόμους και φέρνοντάς τα πιο κοντά. Επιπλέον, η δημιουργία δανειστικών βιβλιοθηκών και η μείωση του βαρυφορτωμένου σχολικού προγράμματος, θα εξαλείψει την απέχθειά τους για το διάβασμα και θα τα ωθήσει στο άνοιγμα των πνευματικών τους οριζόντων.

Βασική εξάλλου θεωρείται και η εξοικονόμηση ελεύθερου χρόνου, ο οποίος δεν πρέπει να αναλώνεται μπροστά στο μαγικό κουτί της τηλεόρασης, αλλά στην επαφή και τον διάλογο με τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, ή του ευρύτερου κοινωνικού χώρου. Όταν ο άνθρωπος εργάζεται πολύ, είναι φυσικό να μην ασχολείται, ούτε με τον εαυτό του, ούτε με τους συνανθρώπους του. Επομένως, η αύξηση των αποδοχών και η καλύτερευση της ποιότητας, ζωής αποτελούν ουσιαστικές λύσεις.

Με βάση όλα αυτά ο άνθρωπος θα αποκαταστήσει την επαφή του με το περιβάλλον και τη σχέση του με τα δημιουργήματά του σταματώντας να είναι ο ίδιος άνθρωπος “ρομπότ”. Η ανθρωπιά δεν πρέπει να είναι προνόμιο μόνον ελάχιστων εκλεκτών φύσεων, ούτε να περιορίζεται μόνο σε ηχηρές και συναισθηματικά φορτισμένες λέξεις. Δεδομένου, ότι πολλοί άνθρωποι, για κάποιους λόγους, από τα Μ.Μ.Ε. μνησκάζουν ωραιές ηθικές επαγγελίες ή αναλύονται σε κροκοδείλια δάκρυα για τη δυστυχία άλλων ανθρώπων ή λαών. Μένουν μόνο σ’ αυτά, ενώ θα μπορούσαν να προσφέρουν έμπρακτα τη βοήθειά τους σε άτομα, που τη χρειάζονται. Άλλωστε ο Αλμπέρ Καμύ υποστήριξε, ότι “ο άνθρωπος οφείλει να δείχνει λαχτάρα για το συνάνθρωπο, που χωρίς αυτήν ο κόσμος θα είναι μία απέραντη μοναξιά”.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Πρεσβεία Ιωαννίδου έχει το λόγο.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ (Νομός Κιλκίς): Θα μιλήσω για την αλλοτρίωση ως προς την εργασία. Νομίζω, ότι είναι ένα θέμα, που αφορά και τους εργαζόμενους του παρόντος αλλά και εμάς, που θα είμαστε μελλοντικοί εργαζόμενοι.

Είναι η αποξένωση, που δείχνει ο άνθρωπος από την παραγωγική διαδικασία, αλλά και από το παραγόμενο αγαθό. Κάτι τέτοιο φαίνεται μέσα από τη δυσθυμία, την αδιαφορία, την ανία, την πτώση της αποδοτικότητας, το αίσθημα του καταναγκασμού και την έλλειψη φαντασίας. Γενικά, αντιμετωπίζει την εργασία ως στενά βιοποριστικό μέσον και αισθάνεται βαθύ ανικανοποίητο, πλήξη και καταπίεση. Κάτι τέτοιο βέβαια, οφείλεται στην εξειδίκευση, που συνεπάγεται τη μονομέρεια και την καθημερινή επανάληψη των ίδιων κινήσεων, που προκαλεί ανία και κορεσμό στον αυτοματισμό που εκμηδενίζει την

ανθρώπινη πρωτοβουλία και φαντασία, στο τεχνοκρατικό πνεύμα της εποχής μας, που βλέπει τον άνθρωπο ως παραγωγική μηχανή στεγνή από συναίσθημα και επιθυμίες. Επίσης, κάτι που αλλοτριώνει τον άνθρωπο από την εργασία, είναι οι κακές συνθήκες εργασίας και οι κακές σχέσεις με τον εργοδότη. Ο εργαζόμενος δεν κατέχει τα μέσα παραγωγής. Η αμοιβή είναι δυσανάλογη προς την προσπάθεια που καταβάλλεται. Η επιλογή του επαγγέλματος γίνεται με κάποια λαθεμένα και “αλλοτριωτικά” κριτήρια. Δηλαδή, δεν υπάρχει σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός. Το άτομο πιέζεται από την οικογένεια και τον κοινωνικό περίγυρο με στόχο να επιλεγεί ένα επάγγελμα, που οδηγεί στην προβολή και την καταξίωση. Υπάρχει άγνοια ως προς τις κλίσεις και τις πραγματικές ικανότητες του ατόμου.

Έτσι λοιπόν, το άτομο αισθάνεται κενό. Βλέπει την εργασία ως αφαιμάξη σ’ ένα προσωπικό δράμα δυστυχίας και ανικανοποίητου. Γίνεται πολλές φορές δύστροπο με τους συνανθρώπους του, μη εξυτηρετικό· κάτι που το βλέπουμε στις δημόσιες υπηρεσίες, μη παραγωγικό, με χαμηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Έτσι λοιπόν προκαλείται ζημιά για την κρατική μηχανή.

Προτείνω λοιπόν, για να εξαλειφθεί αυτό το πρόβλημα, να υπάρχει επιλογή του επαγγέλματος. Να γίνεται ύστερα από ώριμη σκέψη και πλήρη γνώση τόσο των ικανοτήτων μας, όσο και των απαιτήσεων του επαγγέλματος. Σ’ αυτό θα βοηθήσει ο σωστός σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός, που μπορεί να γίνεται, βέβαια, αλλά οι καθηγητές, χωρίς να φταίει και οι ίδιοι, δεν είναι καταξιωμένοι σ’ αυτό που μας διδάσκουν, με αποτέλεσμα να μη γίνεται κάτι σωστό. Είναι, λοιπόν, χάσιμο χρόνου. Να περιοριστεί η ανεργία. Να συνειδητοποιήσουν τον ηθικοπλαστικό και δημιουργικό χαρακτήρα, που έχει το επάγγελμα, πέρα από το βιοποριστικό. Επίσης, να υπάρξει μία υπέρβαση της εξειδίκευσης με σφαιρικότερη και ανθρωπιστικότερη μόρφωση, που θα έλθει να καλύψει το κενό, το οποίο δημιουργεί καθημερινά η επαναλαμβανόμενη τυποποιημένη εργασία. Είναι μία εξειδίκευση, που αρχίζει ήδη από το Λύκειο. Π.χ. εγώ πηγαίνω στο Γενικό Λύκειο, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί όχι ως Γενικό Λύκειο, αλλά ένα ειδικό Λύκειο, που το μόνο που κάνει είναι να προετοιμάζει κάποιον για το Πανεπιστήμιο, να ασχολείται με ειδικά πράγματα και να μην μπορεί να αποκτήσει μία σφαιρικότερη και ανθρωπιστικότερη παιδεία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Τριανταφυλλιά Σταθάκη έχει το λόγο.

ΣΤΑΘΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ (Νομός Μαγνησίας): Θα αναφερθώ στο ρατσισμό από την πλευρά της τηλεόρασης, που γίνεται μεταξύ επαρχιωτών και Αθηναίων, κυρίως. Θα προσπαθήσω να διατυπώσω δύο ρητορικά ερωτήματα, όχι τόσο εύστοχα όσο η Ελένη.

Πώς θα μπορούσει λοιπόν να πιστέψει ο Αθηναίος, ότι δεν

διαφέρει σε τίποτα από τον επαρχιώτη, όταν προσκεκλημένοι στις εκπομπές είναι Αθηναίοι. Δεύτερον, πώς ο επαρχιώτης από την πλευρά του θα θεωρήσει το χωριό του ένα σημαντικό κομμάτι αυτής της ευλογημένης γης, όταν η τηλεόραση κυρίως, αποτελεί τον ομφάλιο λώρο δύο πρωτευουσών, ισοπεδώνοντας την υπόλοιπη Ελλάδα. Αυτό το κατάλαβα ιδιαίτερα, όταν πρόσφατα σε εκπομπή μεγάλου ιδιωτικού καναλιού αφιερωμένη στη Βουλή των Εφήβων προσκλήθηκαν Έφηβοι Βουλευτές από την πρωτεύουσα, ενώ δεν επιχειρήθηκε καν η τηλεφωνική συνομιλία με Έφηβους Βουλευτές από την επαρχία. Η επαρχία δεν αποζητά την ασύδοτη δημοσιότητα. Απλά θέλει να νοιώθει, ότι δεν παραμελείται. Γιατί πραγματικά, τώρα τελευταία παραμελείται, σκανδαλωδώς, και ιδιαίτερα εμείς οι νέοι.

Η πρότασή μου είναι να δοθούν κάποια κονδύλια στην κρατική τηλεόραση, έτσι ώστε να δημιουργήσει περιφερειακούς σταθμούς σε όλη την επαρχία για να μην παρατηρούνται και σχολιάζονται, σήμερα εδώ, τέτοιου είδους ρατσιστικές τάσεις.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κ. Πάτσικας έχει το λόγο.

ΖΗΣΗΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ (Νομός Ημαθίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ σε ορισμένα ζητήματα, τα οποία απασχολούν, κατά κύριο λόγο, την Επιτροπή, όπως είναι το θέμα του ρατσισμού κ.α.. Γενικά, ακούμε προτάσεις για επίλυση του προβλήματος αυτού, αλλά όλα φαντάζουν στη σημερινή μας κοινωνία σαν ουτοπία. Για να επιλύσουμε κάποιο πρόβλημα πιστεύω, ότι θα πρέπει να μελετήσουμε τη ρίζα του, δηλαδή, από εκεί που προέρχεται. Στη Μακεδονία έχουμε πρόβλημα με τους λαθρομετανάστες Αλβανούς. Οι κάτοικοι των χωριών αντιμετωπίζουν ρατσιστικά τους λαθρομετανάστες, γιατί έρχονται και με λίγα χρήματα παίρνουν τις δουλειές από τον απλό λαό.

Ανεξάρτητα από το θέμα του φυλετικού ρατσισμού, υπάρχει και ο ρατσισμός, που παρατηρείται στη συμπεριφορά των ανθρώπων, απέναντι στους χρήστες ναρκωτικών και σε όσους έχουν απεξαρτηθεί. Δηλαδή, ενώ εμείς όλοι διατυπώνουμε τις απόψεις μας, ότι τους θέλουμε όλους να επανενταχθούν στην κοινωνία, εμείς οι ίδιοι, με τη συμπεριφορά μας δεν κάνουμε τίποτα, για να τους κάνουμε ξανά μέλη της κοινωνίας μας.

Η λύση γι' αυτά τα προβλήματα θα ήταν το ανοιχτό μυαλό του καθενός μας. Ο καθένας μας, θα μπορούσε να βρεθεί στη δύσκολη περίπτωση, που θα τον οδηγήσει στη λανθασμένη απόφαση να γίνει χρήστης. Οπότε, τα ναρκωτικά δεν είναι τόσο μακρυνά, όσο νομίζουμε οι περισσότεροι. Δηλαδή, τα αντιμετωπίζουμε σαν κάτι, που δεν πρόκειται να συμβεί σε μας.

Αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί στην ελληνική κοινωνία, εάν δεν υπάρχει παιδεία. Παιδεία δεν είναι μόνο οι γνώσεις που αποκτάμε, πηγαίνοντας στο σχολείο ή διαβάζοντας τα μαθήματά μας. Παιδεία είναι να ξέρεις, τι θα κάνεις, πώς θα φερθείς. Είναι κάτι που λείπει από τη σημερινή μας κοινωνία. Το σχολείο, γενικά, είναι απομακρυσμένο από την κατάσταση της

καθημερινής ζωής.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Μιχάλη έχει το λόγο.

ΑΡΙΓΥΡΩ ΜΙΧΑΛΗ (Νομός Βοιωτίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα του ανθρωπισμού. Δεν αρκούν μόνο οι διακηρύξεις, όπως η θεσμοθέτηση ημερών, δηλαδή “Ημέρα του παιδιού”, “Ημέρα της γυναίκας” κ.α., αλλά απαιτείται αρχικά, ανθρωπιστικός χαρακτήρας στους θεσμούς της Πολιτείας, όπως το Σύνταγμα, δημοκρατικός τρόπος λειτουργίας των κομμάτων, του Κοινοβουλίου και της Δικαιοσύνης. Προϋπόθεση όλων αυτών, ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας της παιδείας.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση πρέπει να ασχοληθεί, όχι μόνο με το φυσικό και πολιτιστικό, αλλά και με το ανθρωποκοινωνικό περιβάλλον, όπως ενημέρωση των μαθητών για τα δικαιώματά των ως πολιτών, η λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών, με γνώμονα την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Για το θέμα του ρατσισμού, θα ήθελα να πω το εξής. Πρέπει να γίνει συνείδηση όλων μας, ότι απάντηση στην οξυμένη βία δεν θα δώσουν τόσο οι φυλακές, όσο τα σχολεία. Με τη μάθηση όλα βρίσκουν τον προορισμό τους. Από την πλευρά σας, εσείς οι μεγαλύτεροι, θα πρέπει να ξεριζώσετε, ανάμεσα στα άλλα, ταμπού, και τις προκαταλήψεις, που σας κρατούν δέσμιους της οπισθοδρόμησης. Το χειρότερο είναι, ότι μεταφέρετε και σε μας τους νεότερους αυτά τα κατάλοιπα και τα αρνητικά σας στοιχεία. Χρειάζεται συνεχής αγώνας από σας και από εμάς, για να καταπολεμήσουμε αυτή τη φοβερή κοινωνική μάστιγα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα μου επιτρέψετε να προσθέσω, ότι υπάρχει σχέση σχολείου και φυλακής, διότι “όταν ανοίγει ένα σχολείο, κλείνει μια φυλακή”.

Η κυρία Ζουμπουλίδου Γεωργία, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΙΔΟΥ (Νομός Δράμας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ να αναφερθώ στο θέμα των ναρκωτικών, όπως αναφέρθηκαν και άλλοι συνομιλητές. Είναι απ' τα σημαντικότερα ζητήματα που απειλούν τη νεολαία. Οι αρνητικές διαστάσεις του θέματος συνδέονται με τα αρνητικά στοιχεία της κοινωνίας μας, όπως είναι η κρίση των αξιών και οι δυσλειτουργίες ορισμένων κοινωνικών θεσμών. Η βασική αντιμετώπιση του προβλήματος πηγάζει από την κοινωνικοποίηση του ατόμου και τη διαπαιδαγώγηση. Η Παιδεία πρέπει να δίνει ίσες ευκαιρίες σε όλα τα άτομα και να εμφυτεύει ιδανικά και αξίες στους νέους, τα οποία θα τους αποτρέπουν από τα ναρκωτικά.

Ο αθλητισμός και η ίδρυση αθλητικών κέντρων συμβάλλει στην καταπολέμηση των ναρκωτικών. Όλα όσα ακούστηκαν στην Επιτροπή, μπορούν να συμβάλουν στη λύση του προβλήματος των ναρκωτικών.

Η διάκριση που γίνεται, ανάμεσα στην επαρχία και την πρω-

τεύουσα, δεν γίνεται σε συγκεκριμένα θέματα, αλλά σε όλους τους τομείς της ζωής μας, όπως στην υγεία, στα Μ.Μ.Ε. και σε πολλά άλλα. Αυτή η διαφορά θα πρέπει να εκλείψει, γιατί για μας είναι ανασταλτικός παράγοντας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η κυρία Μιχαλοπούδη έχει το λόγο.

ΖΩΗ ΜΙΧΑΛΟΥΔΗ (Ν. Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, έχω καλυφθεί στα περισσότερα θέματα από τους προηγούμενους ομιλητές, όπως το θέμα των ναρκωτικών, του ρατσισμού και γενικότερα της υγείας. Όμως, θα ήθελα να προτείνω δύο λύσεις για θέματα που αφορούν τη δική μου περιοχή, τη Χαλκιδική, που συντελούν άμεσα στην επίλυση των προβλημάτων της επαρχίας και έμμεσα στην ανάπτυξη ολόκληρης της κοινωνίας.

Αυτό που θέλω να προτείνω είναι η προσπάθεια για ανάπτυξη διακοινοτικής συνεργασίας. Αναφέρομαι στις Κοινότητες, οι οποίες δεν έχουν ούτε πόρους, ούτε ευρύτερες αρμοδιότητες για να ικανοποιήσουν τους κατοίκους τους. Επομένως, μια συνεργασία όλων αυτών των Κοινοτήτων θα μπορούσε να οδηγήσει σε δημιουργία μεγάλων, ευρύτερων γεωγραφικών ενότητων. Το κράτος θα μπορούσε να βοηθήσει σ' αυτή την ενότητα, με τις περισσότερες αρμοδιότητες και την ισχύ που έχει, με την αποπεράτωση μεγάλων δημοσίων έργων. Μια Κοινότητα με 800-1000 κατοίκους δεν μπορεί από μόνη της να δημιουργήσει ένα αθλητικό κέντρο ή ένα σχολείο.

Επίσης, θα ήθελα να προτείνω κατανομή των πόρων και εξουσίας έτσι, ώστε να μπορεί η κάθε Κοινότητα να έχει τη δυνατότητα πια και να φτιάχνει διάφορα έργα, αλλά και να μην αισθάνεται ο κάθε πολίτης της επαρχίας μειονεκτικά, έναντι αυτού που ζει στην πόλη, διότι όλοι γνωρίζουμε, ότι τα κονδύλια δεν είναι τα ίδια, και αυτό δείχνει μία αντιπαράθεση Βορρά-Νότου. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχουμε την τιμή να φιλοξενούμε το βουλευτή Σερρών κ. Δαμιανίδη, ο οποίος ήρθε να παρακολουθήσει τη συνεδρίασή μας.

Η συνάδελφος Πεφάνη Σέβη έχει το λόγο.

ΣΕΒΗ ΠΕΦΑΝΗ (Νομός Μεσσηνίας): Θα ήθελα να μιλήσω για το μείζον πρόβλημα της ανεργίας, το οποίο πλήττει όλες τις κοινωνικές τάξεις. Η ανεργία αφαιρεί από τους νέους τη δυνατότητα να ελπίζουν και να οραματίζονται ένα καλύτερο μέλλον, γεγονός που τους ωθεί πολλές φορές σε άλλες διεξόδους και τους στερεί τη δημιουργική διάθεση. Επίσης, νέοι με πραγματικές δυνατότητες δεν είναι σε θέση να τις αξιοποιήσουν, αφού δεν τους δίνονται οι κατάλληλες ευκαιρίες.

Θα ήθελα να αναφερθώ στις λύσεις για την ανεργία, οι οποίες είναι:

Αξιοκρατία. Ο κάθε άνθρωπος να βρίσκεται στη σωστή θέση.

Σωστός επαγγελματικός προσανατολισμός, από το χώρο του σχολείου.

Καινούργιες θέσεις εργασίας, με την ανάπτυξη καινούργιων

επιχειρήσεων με προτεραιότητα τον πλούτο, που έχει η χώρα μας σε πρώτες ύλες.

Ανάπτυξη του κοινωνικού τομέα με πόρους, που προέρχονται από κέρδη του Δημοσίου. Π.χ. την κατασκευή καλύτερων νοσοκομείων, σύγχρονους και ασφαλείς δρόμους κ.λπ..

Δραστηριότητες κοινωνικού περιεχομένου γύρω από την απασχόληση της νεολαίας.

Μείωση ωρών απασχόλησης των εργαζομένων, χωρίς μείωση των αποδοχών τους.

Επενδύσεις. Τομείς ανάπτυξης για τις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων.

Ακόμα, οι μηχανές να τεθούν στην υπηρεσία των εργαζομένων, χωρίς την αντικατάστασή τους από αυτές. Η μηχανή να υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι τον επιχειρηματία, ώστε η εργασία να είναι πιο εύκολη και να έχουμε λιγότερα ατυχήματα. Λιγότερη εργασία και περισσότερη παραγωγή. Το υπερκέρδος να επιστρέφει στην κοινωνία ως αγαθό. Υποχρέωση του επιχειρηματία να μη σπαταλά τα χρήματά του, αλλά να τα δίνει σε καινούργιες επενδύσεις, που λείπουν από τον τόπο. Η υπεραξία του προϊόντος να επιστρέφει στην κοινωνία. Να σταματήσουν οι εισαγωγές σε είδη, που μπορούμε να παράγουμε στη χώρα μας.

Επίσης, πιστεύω, ότι το καπιταλιστικό σύστημα εντείνει περισσότερο το πρόβλημα, παρά το μειώνει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συνάδελφος Παναγιωτίδου Μαρία έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ (Νομός Λάρισας): Θα ήθελα να αναφερθώ στην κακοποίηση των παιδιών.

Η μία διάσταση του προβλήματος αφορά στα κακοποιημένα παιδιά από τους γονείς τους ή τα σεξουαλικά κακοποιημένα. Υπάρχουν λύσεις γι' αυτό το πρόβλημα, όπως, να δημιουργηθούν ιδρύματα για τα κακοποιημένα παιδιά.

Πιστεύω, όμως, ότι η πιο σημαντική διάσταση της κακοποίησης, είναι η κακοποίηση, που υφίστανται τα παιδιά στον πόλεμο και τα παιδιά του Τρίτου κόσμου. Στην τηλεόραση βλέπουμε παιδιά στην Παλαιστίνη και στη Βοσνία να κυκλοφορούν με τα όπλα στα χέρια, στους δρόμους, και να είναι σαν πιόνια στη σκακιέρα αυτού του «παιχνιδιού του παραλόγου» των μεγάλων.

Όσον αφορά στα παιδιά του Τρίτου κόσμου, νομίζω, ότι είμαστε εμείς οι ίδιοι υπεύθυνοι και ατομικά και συλλογικά, γιατί μπορούμε να προσφέρουμε βοήθεια, αλλά κοιτάμε το προσωπικό μας συμφέρον και την απόκτηση υλικών αγαθών, που αποσκοπούν στη δική μας καλλιέργεια.

Θέλω να επισημάνω την αξιέπαινη προσπάθεια Οργανισμών, όπως είναι η UNICEF, και τώρα τελευταία των «γιατρών χωρίς σύνορα». Αξίζει, βέβαια, συγχαρητήρια η προσπάθεια των πνευματικών ανθρώπων, όπως για παράδειγμα του κ. Σαμαράκη, που ηγείται των προσπαθειών αυτών της UNICEF, και θα πρέπει να παραδειγματιστούμε από την πνευματική ηγεσία

της χώρας μας και να μην περιμένουμε την ατομική πρωτοβουλία για να λύσουμε τέτοια προβλήματα.

Αυτό που πρέπει να έχουμε πάντα υπόψη μας, είναι ότι τα σωματικά τραύματα μπορούν να επουλωθούν, ενώ τα ψυχικά τραύματα των παιδιών είναι αυτά που μένουν πάντα αγιάτρευτα. Ευχαριστώ πολύ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συνάδελφος Γαλή Σοφία έχει το λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΓΑΛΗ (Νομός Φλώρινας): Θα ήθελα να μιλήσω για ένα θέμα, το οποίο θεωρώ πολύ σοβαρό και το οποίο έχει παραγκωνιστεί κάπου σήμερα. Αφορά τα αδέσποτα ζώα και τα δικά τους δικαιώματα. Συγκεκριμένα, θα ήθελα να κάνω κάποιες προτάσεις.

Θεωρώ βασικό να θεσπιστούν κάποιοι νόμοι, που θα επιβάλλουν κυρώσεις σε όσους κακοποιούν τα ζώα αυτά, τα οποία αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν τους μηχανισμούς άμυνας, που διαθέτουν. Και ερωτώ, πώς είναι δυνατόν, να θεωρούμε απαραίτητη την επιβολή κυρώσεων σε πράξεις ουσιαστικά ασήμαντες, όπως διάφορες μικροκλοπές ή για παρενόχληση της κοινής ησυχίας, και να αφήνουμε ατιμώρητα τέτοιου είδους εγκλήματα;

Ακόμα, προτείνω τη συγκρότηση κτηνιατρικών ομάδων, που θα υπάγονται στην κρατική μέριμνα, οι οποίες θα αναλαμβάνουν τη φροντίδα των ταλαιπωρημένων αυτών ζώων. Και επίσης, λύσεις που έχουν συζητηθεί κατά καιρούς, αλλά δεν εφαρμόζονται δυστυχώς, όπως η στειρώση και οι εμβολιασμοί των ζώων αυτών, πιστεύω, ότι θα οδηγήσουν σε μείωση του αριθμού των αδέσποτων.

Επίσης, δεν νομίζω ότι είναι δύσκολο να τοποθετούνται σε διάφορα σημεία, της πόλης κυρίως, ειδικά δοχεία τροφής και νερού, έτσι ώστε να μην αναγκάζονται τα ζώα αυτά να καταφεύγουν σε στάσιμα νερά, απόβλητα κ.λπ..

Πολύ σημαντικό, επίσης, θεωρώ να στηρίζονται και να υποστηρίζονται διάφορες ιδιωτικές προσπάθειες στέγασης και περιθάλψης των ζώων, γιατί η κρατική μέριμνα είναι απύσχα. Πιστεύω, ότι η αγάπη για τα ζώα δεν πρέπει να επιβάλλεται, αλλά πρέπει να είναι πηγαία από το κάθε άτομο. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ευαγγελία Μητρογιάννη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗ (Νομός Πρέβεζας): Αντίθετα με άλλους, οι οποίοι από κάποια στιγμή και μετά αισθάνθηκαν πολύ άνετα, εγώ μόλις άκουσα την ομιλία της κοπέλας, που μας μίλησε για το θέμα που βιώνει, αισθάνθηκα άβολα. Κλήθηκα να μιλήσω για κάτι το στείο, το ψυχρό, ένα θέμα καθαρά θεωρητικό. Δεν θα το έκανα, αν δεν είχα και εγώ κάποιες εμπειρίες σε μικρότερη ηλικία, από αυτή εδώ την πόλη.

Όταν ήμουν 10 χρονών ζούσα δίπλα σ' ένα παιδί, που έκανε χρήση ναρκωτικών. Κάποιες φορές αναγκάστηκα να καλέσω τις πρώτες βοήθειες, όταν αυτός είχε πέσει σε κώμα. Ακόμα και τώρα, υπάρχουν στιγμές που μου έρχονται σαν αστρα-

πή εικόνες, όπως η σύριγγα και οι ματωμένες φλέβες. Στο πρόσωπό του απεικονίζονταν όλοι οι άνθρωποι, αν μπορούμε να τους πούμε ανθρώπους. Γιατί πραγματικά, είναι ανθρώπινα κουρέλια καταβαραθρωμένα στο κενό της αμάθειας και της ανημποριάς τους. Άνθρωποι που θέλουν να ξεφύγουν αλλά δεν μπορούν.

Δεν θα αναφερθώ στις αιτίες του προβλήματος των ναρκωτικών, γιατί είναι χιλιοειπωμένες. Θα προχωρήσω μόνο στις λύσεις, όχι όμως τις θεωρητικές, που όλοι -μελετητές και μη- έχουν επισημάνει, αλλά σ' αυτές που πιστεύω, ότι μπορούν να γίνουν. Το πιο σημαντικό πιστεύω, ότι είναι η πρόληψη. Με το να συλληφθούν δυό - τρεις έμποροι, το θέμα δεν παύει να υφίσταται. Όσο υπάρχουν χρήστες, όσο υπάρχει ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης, το πρόβλημα θα υπάρχει. Ίσα - ίσα, με το να πιάνουμε τους εμπόρους, πλέκουμε το μύθο του απαγορευμένου και μπορούμε να πούμε, ότι εντείνουμε τη χρήση των ναρκωτικών. Γι' αυτό πάνω απ' όλα είναι η πρόληψη. Να υπάρξει επικοινωνία, πληροφόρηση, ώστε να μπορεί ο καθένας να παραδεχθεί και να αντιμετωπίσει το πρόβλημά του. Να βρεθεί πρώτα πρώτα αντιμετώπος με τον εαυτό του. Ούτε σαν ο μεγάλος γίγαντας των φαντασιώσεων, ούτε ο μικρός νάνος των φόβων του.

Από την άλλη πιστεύω σ' αυτό, που δεν δόθηκε πολύ σημασία, ότι στην Ελλάδα έχει αρχίσει πειραματικά η χορήγηση της μεθαδόνης. Πιστεύω, ότι είναι καιρός να κατοχυρωθεί και συνταγματικά, όταν στις ΗΠΑ και την Ιταλία είναι από το 1950 συνταγματικά κατοχυρωμένο το πρόγραμμα αυτό και έχουν σωθεί χιλιάδες παιδιά. Γιατί θα πρέπει να πειραματιζόμαστε στα Ελληνόπουλα; Πιστεύω, ότι τα κλειδιά είναι η ενημέρωση, η πληροφόρηση και η χορήγηση της μεθαδόνης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ολυμπία Κρεμμύδα.

ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ (Β' Αθηνών): Τονίζω το ότι είμαι από τη Β' Αθηνών, διότι προηγουμένως μερικοί συνάδελφοι αναφέρθηκαν στον ρατσισμό εναντίον των επαρχιωτών. Έχω μεγαλώσει στην Αθήνα. Μπορώ να σας πω, ότι έχω ζήσει και εγώ το ρατσισμό κατά των Αθηναίων από τους επαρχιώτες. Έχω προσωπική εμπειρία από τα μέρη, όπου παραθερίζω το καλοκαίρι, και τα παιδιά που ζουν εκεί μου έχουν φερθεί άσχημα, εξαιτίας του ότι κατάγομαι και ζω στην Αθήνα. Θεωρούν, ότι τους νομοπάρω, τους κοροϊδεύω, ενώ στην πραγματικότητα δεν συμβαίνει αυτό. Πιστεύω, ότι υπάρχει προκατάληψη. Είναι ένας μύθος, που έχει οδηγήσει στην αντιπαράθεση Βορρά - Νότου, Αθήνας - Θεσσαλονίκης, κ.λπ.. Εγώ σέβομαι τα παιδιά από την επαρχία και κατανοώ τα προβλήματα, που προκύπτουν από την αστυφιλία. Δεν έχω καμία προκατάληψη κατά των παιδιών της επαρχίας και ελπίζω και αυτά να μην έχουν κάτι εναντίον μου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Ηλίας Ηλιόπουλος.

ΗΛΙΑΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας): Θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο πάνω στο δημογραφικό πρόβλημα. Θα απευθυνθώ σε σας, που είστε πολιτικός, για να προκαλέσω το ενδιαφέρον σας και σαν βουλευτή αλλά και στην Κυβέρνηση. Καμία Κυβέρνηση μέχρι τώρα δεν έχει εφαρμόσει μία δημογραφική πολιτική που να λύνει το πρόβλημα. Είναι χρέος σας να κάνετε κάτι γι' αυτό το πρόβλημα, το οποίο μαζί με την αλλοτρίωση της ελληνικής γλώσσας αποτελούν, κατά τη γνώμη μου, τα δύο μεγαλύτερα προβλήματα της Ελλάδας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Δημητριάδης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ (Νομός Ροδόπης - Εισηγητής): Θα ήθελα να αναφερθώ στα παιδιά πρόσφυγες από την πρώην ΕΣΣΔ. Στο νομό Ροδόπης, όπου έχουμε εγκατασταθεί, υπάρχει ρατσισμός. Οι Πόντιοι πρόσφυγες ζουν υποβαθμισμένοι και τους εκμεταλλεύονται σαν εύκολη λύση σε διάφορες δουλειές. Οι Πόντιοι αυτοί δεν γνωρίζουν τη γλώσσα και τους νόμους της Ελλάδας. Πρότασή μου είναι να γίνουν κάποιες κινήσεις από τη μεριά της Πολιτείας, ώστε να μάθουν οι άνθρωποι αυτοί κάποιους νόμους, για να γνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Είμαι και εγώ ένας από αυτούς. Ήρθα πριν από τρία χρόνια στην Ελλάδα. Προτού έρθουμε στην Ελλάδα, την φανταζόμασταν σαν ένα παράδεισο. Όμως, όταν ήρθαμε, την βρήκαμε διαφορετική. Ξέραμε, ότι θα αντιμετωπίσουμε πολλά προβλήματα. Όμως, μας αντιμετώπισαν σαν κατώτερους και κοροϊδα.

Γι' αυτό έχω να κάνω κάποιες προτάσεις. Επειδή εσείς φτιάχνετε τους νόμους, και θα ήμουν πρόθυμος να σας ενημερώσω για τα προβλήματά μας. Οι Πόντιοι που ήρθαν στην Ελλάδα δεν έφεραν μόνο τις βαλίτσες τους, έφεραν την καρδιά τους και το μυαλό τους. Θα ήθελα να πω, ότι υπάρχουν πολλοί μαθητές που θα ήθελαν να μπουν στα Πανεπιστήμια, αλλά δεν μπορούν, επειδή δεν γνωρίζουν καλά τη γλώσσα. Σ' αυτό το πρόβλημα θα πρέπει να βοηθήσει το Υπουργείο Παιδείας.

Αυτά είχα να πω. Ευχαριστώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η κυρία Ουρανία Τζιμούλη.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΤΖΙΜΟΥΛΗ (Νομός Καστοριάς): Θα αναφερθώ στο τρίτο θέμα "εργασία - επαγγελματικός προσανατολισμός - ανεργία", όπου στη δεύτερη παράγραφο λέει, ότι οι νέοι δίνουν μεγάλη σημασία στην εργασία, της οποίας τα αποτελέσματα θεωρούν ευεργετικά για την ίδια τους τη ζωή και τη ψυχική τους ισορροπία. Πράγματι, οι νέοι θεωρούν την εργασία σαν ένα από τα μεγαλύτερα ζητήματα της ζωής τους και θεωρούν, ότι τους καθιστά επωφελείς στον εαυτό τους, στον πλησίον τους και στη συντήρηση της ανθρώπινης κοινωνίας. Οι νέοι, τόσο από το σχολείο, όσο και από την οικογένεια, έχουν μάθει, ότι με την εργασία ο άνθρωπος καθίσταται ωφέλιμος στον εαυτό του και στην κοινωνία. Μάθαμε στο σχολείο για το ποιά μέτρα λαμβάνονταν για τους άνεργους και το τι τροπή

αποτελούσαν. Σήμερα η εργασία αποτελεί για άλλους ευλογία, για άλλους χαρά, για άλλους αναγκαίο κακό και για μένα αποτελεί ένα ακόμα στίγμα της εποχής μας, γιατί είναι απρόσιτη για τους περισσότερους νέους. Για μένα αυτό είναι μια κοροϊδία ή μια αντίφαση, γιατί από τη μια μας μαθαίνουν να ζούμε με αυτή τη νοοτροπία και από την άλλη δεν μπορούμε, όμως, να εξελιχθούμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο κατάλογος των ομιλητών τελείωσε. Ερωτάται η Επιτροπή, αν γίνεται δεκτό το θέμα "Κοινωνικές Υποθέσεις" της "Σύνθεσης κεμένων";

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Επομένως, το θέμα "Κοινωνικές Υποθέσεις" της "Σύνθεσης κεμένων" γίνεται δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Κατόπιν η Επιτροπή αποδέχθηκε, ομοφώνως, την πρόταση του Προέδρου να καταχωρισθούν στα Πρακτικά της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της "Βουλής των Εφήβων" οι προτάσεις-βελτιώσεις - τροποποιήσεις, που υπέβαλαν οι Έφηβοι βουλευτές.

Εν συνεχεία ακολούθησε κλήρωση για να επιλεγούν οι πέντε Έφηβοι βουλευτές, που θα λάβουν το λόγο ως εκπρόσωποι της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής. Οι Έφηβοι βουλευτές, που κληρώθηκαν είναι: Ελένη Πάνου, Ολυμπία Κρεμμύδα, Ανθήπη Ρίκου, Νικολίνα Καρεφυλάκη και Μαρία Ξανάκη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τελειώνοντας θέλω να πω, ότι είμαι πολύ ευτυχής, γιατί είχα την τύχη να προεδρεύσω στην Επιτροπή και να δηλώσω, ότι αισθάνθηκα και εγώ έφηβος μαζί σας. Υπήρξε μια αναστροφή ηλικιακή, που με πλημμύρισε συγκίνηση και ψυχολογική και συναισθηματική φόρτιση. Θέλω ακόμη να εκφράσω το θαυμασμό μου για τις προτάσεις σας, τις αναπτύξεις, τη θεματολογία που θίξατε, το θάρρος, την ευθυκρισία σας, τις εύστοχες παρατηρήσεις και να σας ευχηθώ από καρδιάς να έχετε πρόοδο και πάντοτε παρηγορία στην διατύπωση των απόψεών σας. Θυμήθηκα μαζί σας τα παιδικά μου χρόνια, όταν σαν μαθήτης στο Γυμνάσιο, σε ένα περιφερειακό γυμνάσιο της Καρδίτσας, ιδρύσαμε την πρώτη Μαθητική Κοινότητα στα χρόνια της κατοχής. Εκφράζω την ελπίδα και τη βεβαιότητα, ότι με τέτοιους νέους, με τέτοιο επίπεδο ευθύνης θα πάει η χώρα μας μπροστά.

Στη συνέχεια και ώρα 21.00 λύθηκε η συνεδρίαση.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΡΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ